

Numer dzisiejszy składa się wraz z „Dodatkiem Ilustrowanym” z 20 stron. Cena 30 gr.

Nr. 1

Cena numeru
30 gr.

Cena prenumery
w Łodzi:

Mies. i red. 11 gr. 42 gr.
Odbier. do dom. 20 gr.

Z przes. poczt.

Mies. i red. 11 gr. 42 gr.

Pozna Łódź egz. 27 gr.

Należność pocztowa
opłacona ryczałtem.

**XXXI r.
Istnienia.**

Redakcja i Administr.

w ŁODZI,

Al. Kościuszki 41

TELEFON 22

Konto P.K.O. 68594.

Red. przyjmuje od 5—6

Art. i listów anonimowych
nie umieszcza się.

Łódź.

ROZWÓJ

DZIENNIK NIEZALEŻNY OD ŻADNEJ PARTII

Niedziela, dnia 1 stycznia 1928 r.

RADJOSPRZET

PIOTRKOWSKA 145, w podwórzu, tel. 63-93.

poleca kompletne instalacje

Radiodiodbiorników

różnych typów i siły odbioru oraz

wszelkie części konstrukcyjne

dla radioamatorów

Gimnazjum Męskie (handl., mat.-przys.)

Zgromadzenia Kupców m. Łodzi

ul. Narutowicza Nr. 68.

Podaje do wiadomości Szanownym Rodzicom, iż egzaminy wstępne odbędą się w dniach 13 i 14 stycznia 1928 roku o godzinie 8-ej rano.

Podania o przyjęcie do kl. A, podwstępnej, wstępnej i wyższych, przyjmuje Kancelaria Szkoły od dnia dzisiejszego

Dyrektor Gimnazjum:

(—) Antoni Iżowski.

6597

CASINO

Dziś!

Dzisiaj!

Dzisiaj pocz. o g. 12.

Ceny miejsc od g. 12—3 50 gr. i 1 zł.

Arcydzieło filmowe wszechświatowej sławy. — Dramat miłości i poświęcenia według nieśmiertelnej powieści hr. Lwa Tołstoja

Zmartwychwstanie

Reżyserja: hr. Iła Tołstoj (syn) i Edwin Carewe.

W rolach głównych: Ułeczka i Lena

DOLORES DEL RIO

i imponujący

ROD LA ROCQUE

Ciemna droga lekkomyślnej miłości. Wielka epopeja odrodzenia duszy kobiecej, hulanki i rozpusta oficerów carskiej gwardji. Nędza dalekich „etapów” na Syberji. Przejmujące obrazy z kopalni w katordze.

Przed oczyma widza prz. pływają sceny, które nie mają równych w historii kinematografji. Gra artystów to szczyt tego, co może dać teatr, lub ekran to nowe wytyczne w dziejach kinematografji. Połączenie pierwiastków dobra i zła niewinności i zepsucia upadku i wyzwolenia podnoszą treść do punktu najwyższego zaciekawienia. Scenariusz skomponowany przez syna wielkiego myśliciela czaruje w swej romantycznej prostocie. Duch epoki świetnie oddany. — Typy kapitalne.

Uwaga!

Specjalnie zaangażowany znakomity chór rosyjski wykona słynne „Pieśni Katorgi” t. zw. Kandalnija plesni.

Uwaga!

6598

Orkiestra symfoniczna pod dyr. p. Leona Kantora.

Początek o g. 12-ej.

SPLENDID

20 NARUTOWICZA 20

Dziś i dni następnych!

Wielki Noworoczny Program!

Nasza genialna rodaczka i niezrównana artystka,

POLA NEGRI

w najnowszym arcydziele filmowym p. t.

GEHENNA JEŃCÓW

(Koleczasty drut)

Wzruszający dramat! Tragiczne dzieje miłości dwojga ludzi różnych narodowości!
Niebywale oryginalne podłoże! Wielka sensacja! Tragedja miłosna jeńca niemieckiego
we Francji!

Od godz. 12 do godz. 3 **ceny wszystkich miejsc 50 gr. i 1 zł.**

Hurtowa i detaliczna sprzedaż win

A. P. CZKWIANIANC

Łódź Piotrkowska 69 tel. 38-64.

UWAGA: Łódź ul. Karola 18
Biuro Handlowo-komisowe, poś-
repnictwo oraz wszelkich zleceń.

„FORTUNA”

pod osobistym kierownictwem Stanisława Koperskiego
i wieloletniego współpracownika Biura han-
dlowego komisowego A. Taszyckiego

BIURO pośredniczy w kupnie i sprzedaży: mająt-
ków ziemskich, nieruchomości, wille, fab-
ryk, lokalesi kanalizacyjnych i t. d.

BIURO wykonywa przepisywanie na maszynie
i tłumaczenia z języków obcych

Dział podań, przypisywań i tłumaczeń prowadzi
b. kierownik Biura Poradzi Zleceń Prawnych, Wiedza

Kino Dom Ludowy

PRZEJAZD Nr. 34 5987

Dziś

Dziś

Przepiękny obraz salonowo-erotyczny

„Hazard życia”

dramat ilustrujący życie złotej młodzieży.

W roli głównej **Marion Nixon**
słynna artystka

Ceny miejsc: W dni powszednie na wszystkie se-
anse zaś w sobotę niedzielę i święta od g. 1-3 pp.
I miejsce 75 gr., II miejsce 40 gr., III miejsce 30 gr.

W sob. tę niedzielę i święta od godz. 3 po poł.
I miejsce 60 gr., II miejsce 50 gr., III miejsce 40 gr.

Młode inteligentne osoby

obu płci nadające się do

FILMOWANIA

zechcą zgłaszać się codziennie między
10 a 2-gą do

Wytwórni Obrazów Filmowych

„KONAJFILM”

Łódź, Zeromskiego 1

Restauracja

Dancing

GRAND-HOTEL

Dziś rozpoczęcie karnawału

ORKIESTRA

J. PETERSBURSKI i A. GOLD

w programie **pierwszorzędne atrakcje.**

CYRK

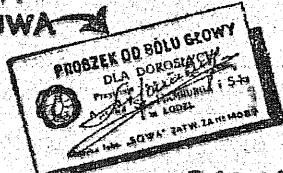
Dziś i jutro

2 przedstawienia o
4-ej i 8.30 w 15 niezwy-
wych atrakcji. Ceny od zł.
1-4.50.

Al. Kościuszki 73

WSZELKI BÓL GŁOWY

UWAGA

ZNAKOMICIE „SOWA”

Wszystkim Prenumeratorom, Czytelnikom i Przyjaciółom naszego Pisma przesyła życzenia wesołego Nowego Roku
redakcja „Rozwoju”

Warszawa i Kraj.

TELEFONEM Z WARSZAWY

PO NAPADZIE NA A. NOWACZYŃSKIEGO.

Sledztwo prokuratorskie w sprawie napadu na A. Nowaczyńskiego posuwa się naprzód. P. prokurator Siewierski przesłuchiwał w dalszym ciągu szereg osób.

PODWYŻKA PŁAC URZĘDNIKÓW PAŃSTWOWYCH.

Jak się dowiadujemy sprawa podwyżki pborów urzędniczych ma być zdecydowana w pierwszych dniach stycznia.

Według naszych informacji podwyżka ma wynosić 15 procent i ma być wypłacona 15 stycznia.

PASTA CONTRA WYZWOLENIE.

Dnia 31 grudnia 1927 r. p. Miedziński, minister Poczty i Telegrafów zawiadomił zarząd Główny P.S.L. Wyzwolenie o swoim wystąpieniu z tego stronnictwa.

ZAMIAST MARKI ESTONSKIEJ — KORONA

Tallin, 31.12 (pat)

Potwierdza się wiadomość, że z dniem 1 stycznia 1928 r. wprowadzona zostanie nowa jednostka monetarna estońska. Nowa ta moneta nosić będzie nazwę korony i dzielić się będzie na sto centów. Obecna marka estońska jeszcze przez jakiś czas będzie znajdować się w obrotach. Wymiana starej monety na nową dokonywać się będzie po kursie 1 korona — 100 marek.

ZAROBILI

Bruksela 31.12 (pat)

Agent handlowy Falize zbiegł wraz z powierzonymi mu przez klientów sumami i papierami na ogólną sumę ok. 1 miliona franków.

PRZEZ RADJO.

Program na niedzielę, dnia 1 stycznia.

10,15 Transmisja nabożeństwa z Katedry Poznańskiej; 12,00—12,10 Sygnał czasu i komunikat lotniczo-meteorologiczny; 12,10 — Transmisja Poranku muzycznego z Filharmonji Warszawskiej; 15,00 Komunikat meteorologiczny; 15,15—17,20 Transmisja z Filharmonji Warszawskiej koncertu symfonicznego; 17,20—18,30 Audycja literacka; 18,30—18,45 — Komunikaty PAT.; 18,45—19,00 Rozmaitości wypowie p. Ludwik Lawiński; 19,00—20,30 — Przerwa. 20,30 Koncert wieczorny wspólny stacji krakowskiej i warszawskiej. Wykonawcy: Orkiestra P. R. pod dyr. Józefa Ozimińskiego, p. Marja Szrajberówna (skrzypce), p. Marja Demar-Mikuszewski (śpiew) oraz Mel Neuger i Bolesław Wallek-Walewski (akompaniament); 22,00—22,05 Sygnał czasu i komunikat lotniczo-meteorologiczny; 22,05 — 22,00 Komunikaty PAT.; 22,20—23,30 Komunikaty: policyjne, sportowe, oraz nadprogram; 23,30—23,45 Transmisja muzyki tanecznej; 23,45—23,55 Komunikaty PAT.

Gubernator swoje - rewiry swoje.

Waldemarasz zezwolił, szaul si zabronili,

WOBEC PRZEDSTAWICIELA P.A.T.—A SZAULISI ZACHOWUJĄ SIĘ JAKGDY.
BY BYLI NA ŻÓLDZIE A.W.

Wilno, 31.12 (pat)

Korespondent Polskiej Agencji Telegraficznej, p. Wacław Oryng, który uzyskał był wize od premiera Waldemara na wjazd do Litwy i przybył dzisiaj na linję graniczną

polsko-litewską, pomimo że miał wszystkie papiery w porządku po uprzednim skomunikowaniu się z Kownem, przez posterunek litewski na terytorjum Litwy wpuszczony nie został.

„Sieroctwo” wolnego miasta.

GDANSK ŻYCZY SOBIE STANOWCZO OTOCZENIA GO PRZEZ POLSKĄ
WIĘKSZĄ OPIEKĄ.

Gdańsk 31.12 (aw)

Gdańskie koła gospodarcze w życzeniach noworocznych na łamach „Danziger Neueste Nachrichten”, dają wyraz pragnienia, aby Polska wykorzystała należycie port gdański, wyrażając jednocześnie gorzkie ubolewanie, iż Polska rozbudowuje port w Gdyni i w Tezewie, działając wbrew naj-

istotniejszym interesom wolnego miasta.

Wypowiadając życzenia te reprezentanci kół gospodarczych przeciwstawiają się ustalaniu taryf łamanych i domagają dopuszczenia delegatów wolnego miasta do udziału w rokowaniach handlowych polsko-niemieckich.

Anglia wciąż jeszcze odcięta od świata.

SAMCŁOTY DOSTARCZAJĄ ŻYWNOŚCI ZABLOKOWANYM W SNIEGACH
OSIEDŁOM.

Londyn, 31.12 (aw)

Usunięcie zasp śnieżnych napotyka na bardzo poważne trudności, gdyż skutkiem silnego mrozu warstwy śniegu stężyły mocno uniemożliwiając szybkie oczyszczenie ulic.

Obfite opady śnieżne, które nawiedziły ostatnio Anglię, zmuszają mieszkańców położonych na uboczu osiedli do długich pieszych marszów do miast, dla zdobycia pożywienia. Odczuwa się, wobec przerwanych dostaw, brak artykułów spożywczych i opału. Brak ten odczuwa dość silnie nawet Londyn, gdzie szczególnie opał łatwo jest otrzymać w sprzedaży hurtowej, natomiast w sprzedaży detalicznej, wobec złego stanu ulic, dostawa

na dalsze odległości jest niemożliwa.

Przerwana komunikacja okrętowa Francją, zmusiła wielu cudzoziemców do pozostawania wbrew woli w Anglii.

Londyn, 31.12 (ate)

Podczas ostatniej zawieruchy śnieżnej w Anglii poraz pierwszy szeroko zastosowano dostawianie żywności do odciętych miejsc przy pomocy samolotów. W jednym z miast czek puszczone na ziemię przy pomocy spadochronu zgóra 1000 paczek z żywnością. Rząd dostaje angielskie pozostają w łączności ze stacjami na prowincji, które tą drogą meldują o braku żywności, która jest niezwłocznie przy pomocy samolotów dostarczana.

Kłopoty prefekta policji paryskiej.

MOSKIEWSKI KORPUS POLICYJNY LIC ZNIEJSZY OD NOWOJORSKIEGO.

Paryż, 31.12 (aw)

Prefekt policji paryskiej, Chiappe, wystąpił do rady miejskiej Paryża z wnioskiem o powiększenie liczebności korpusu policyjnego o 1.000 ludzi.

Wniosek ten umotywowany jest wykazem, który dowodzi, iż w Londynie korpus policyjny liczy 19,500 ludzi, w Nowym Jorku 20,000, w Moskwie — 22,000 służby policyjnej, w Paryżu zaś — tylko 9,500.

Wszędzie to samo.

URZĘDNICY PAŃSTWOWI W GRECJI W KONFLIKCIE Z RZĄDEM NA TLE
UPOSAŻEN.

Ateny 31.12 (aw)

Rząd grecki postanowił nie wypłacać na święta Bożego Narodzenia rb. trzynastej pensji. Wywołało to pośród urzędników silne rozgoryczenie, przyczem organizacje urzędnicze zgłosiły energiczny protest, gro-

ząc porzuceniem pracy.

W odpowiedzi rząd grecki oświadczył, iż na wypadek skonstatowania niełojalności u któregośkolwiek z urzędników będzie on natychmiast ze służby wydalony.

NOWOROCZNA AMNESTJA W BULGARJI.

Sofja 31.12 (aw)

Z okazji Nowego Roku król ogłosił

amnestję, obejmującą większość więźniów politycznych osadzonych w więzieniach pod zarzutem działania na szkodę Państwa.

U progu Nowego Roku.

Słowa Wieszcza. — Dokąd dążymy. — W tym samym punkcie. — Partyjniectwo nie zmniejszło się. — Droga do Jedności. — Dwie ideologie. — Orędzie episkopatu. — Czyn Jedności.

Lódź, 1 stycznia.

Rok temu pisząc u „Progu Nowego Roku” użyłem jako motto, słów Mickiewicza: „Działania wewnętrzne powinny mieć na celu przygotowanie i gromadzenie sił i środków.... Wszystkie siły i środki leżą w duchu narodowym... Ten duch rozszerzać, jest to na odrodzenie się Polski najskuteczniej pracować....”

Słowa te Wieszcza stały się w chwili obecnej jeszcze aktualniejsze, kiedy to coraz bardziej bije w oczy fakt, że coraz bardziej uderza w nas produkt uboczny obecnych czasów — międzynarodowy, beznarodowy antyreligijny komunizm.

Po za tym faktem, wszystko jest u nas niejasne i niepewne. Wiemy dokąd dąży komunizm i dokąd prowadzą mniej lub więcej pokrewne — bo oparte na doktrynie marksowskiej — radykalne i wywrotowe kierunki, lecz nie wiemy dokąd my sami jesteśmy prowadzeni, musimy więc jasno i dobitnie oświadczyć jaką drogą kroczyć chcemy. Nie wiemy, bo wiedzieć nie chcemy. Zastanawiając się nad chwilą obecną odnosi się wrażenie, że pod względem politycznego ustroju wewnętrznego znajdujemy się w tym samym punkcie co lat temu dziesięć. Tak nie jest. Pozycja nasza jest dzisiaj więcej zagrożoną przez siły rozkładowe, które się wewnątrz nas usadowiły i zorganizowały, przeciwko czemu my ze swojej strony w chwili obecnej przeciwstawić możemy tylko nasze... doświadczenie dotychczasowe, że jest źle oraz, że partie które dotąd mniej lub więcej demagogicznie trzęsły Polską napędzały tylko wodę pod młyn przewrotu.

Partje.

Rok przeszło temu w wywiadzie z „For Temps'u” oświadczył Marszałek Piłsudski, że zdaniem jego partji jest za wiele, aby mogły z pośród siebie wyłonić zwartą spójną całość.

Niestety, nastąpić mające wybory muszą się odbyć pod znakiem partji, a ściślej pod kierownictwem partji. Pod kierownictwem partji nie znaczy jeszcze...partyjnie. Wszak „polityka”, które to słowo greckiego pochodzenia znaczy: „sztuka rządzenia”, w państwie „demokratycznym” powinna być synonimem czynów, albo słów i myśli rodzących czynów, dla dobra całej społeczności, więc dla wszystkich jednostek bez różnicy klas i stanów. Takimi były — i są — słowa Ewangelji.

Kilkadziesiąt lat temu pisząc o stronnicztwach, pisał Szujski, że najprostszą drogą do jedności jest porozumienie się, wyrozumiałe roztrząsanie każdej myśli, uwzględnienie każdego uczciwego dążenia.

W kraju, gdzie jest tyle partji, co u nas, wydać się może utopją myśl o wyrozumiałym porozumieniu skoro każda partja staje przy swoim t. zw. „programie”.

Przestanie tak się wydawać jeżeli z dobrą wolą sięgniemy dalej, a mianowicie do ideologii, bez której, jako podkładu,

nie może być żadnego programu politycznego społecznego.

Każdy uczciwy i szczerzy obywatel z ręką na sercu, musi przyznać, że obecnie w gruncie rzeczy istnieją tylko dwie zasadnicze ideologie: chrześcijańska i komunistyczna; między nimi trzeba wybrać.

Jako katolików wezwał nas do tego Episkopat swem Orędziem, wskazał On nam, Katolicyzm jako ową platformę wspólnego porozumienia, wezwał nas do spełnienia swego obowiązku obywateli-katolików, do wybrania tylko takich reprezentantów do parlamentu, o których będziemy mieli tę pewność, że działać będą tylko zgodnie ze światopoglądem Religji Chrystusowej.

Znaleźli się oczywiście zaraz aferzyści, demagodzy, którzy dla swych celów ośmielili się interpretować wspaniałe to Orędzie jako broń antyrządową.

Jest to absurd oczywisty, dla każdego bezstronnego czytelnika Orędzia. Nie zawadzi jednak przytoczyć słowa Ks. Arch. Teodorowicza, wygłoszone w Warszawie dn. 10 grudnia.

List ten nie wzywa do walki, ni przeciw rządowi, ni przeciw rządowi i każdy któryby chciał narzucić podobną tendencję, fałszowałby jego treść, za równo jak i intencję tych, co go układali. A jednak list ten głosi walkę i wzywa do walki katolików w obronie ich najdroższych ideałów, jak religji, ustroju rodziny, obyczajów i wychowania publicznego i wskazuje wyraźnie na wroga, który dziś Polsce i duszy polskiej zagraża. Jest nim komunizm i to wszystko, co do komunizmu prowadzi.

Orędzie Episkopatu przeciwne zdaniu: „uwzględnienie każdego uczciwego dążenia” sprzeciwiałoby się „zdrowemu rozsądkowi”.

U progu dziesiątego roku Odrodzenia Polski, przed wyborami do Sejmu i Senatu,

które zebrawszy się, mają skorzystać z doświadczeń Izby Ustawodawczej poprzednich, ażeby zmienić Konstytucję w tym duchu, jaki Polska zapewni silniejszy ustroj i władzę bardziej niż dotąd od wpływów partyjnych niezależne, kiedy w przyszłym Sejmie i Senacie rozwiązywane będą zagadnienia i sprawy najdonioślejsze, które mają związek najściślejszy z życiem religijnem i moralnem narodu i Państwa, w takiej to chwili życzyć wypada wszystkim obywatelom — aby w pełnej świadomości doniosłości tej chwili o historycznym znaczeniu, jej nakazów, zaniechali w łonie swych partji wszelkiego demagogicznego zacietrzewienia partyjnego i złączyły się we wspólną ideologję katolicką, wobec której wszystkie inne czynniki są drugorzędnej znaczenia.

Pomnijmy iż, łatwo na tej platformie kojarzyć wolność z ładem społecznym, pod porządkować siłę prawu, rozumowi i inteligencji, sprawiedliwości i miłości społecznej aby tym sposobem rozwiązać zagadnienie polityczne wewnętrznego ustroju naszego Państwa dla dobra powszechnego, albowiem jak powiedział starożytny ateński mąż stanu Perykles: „Jeżeli jednostce wiedzie się dobrze, a ogółowi źle, jednostka wraz z ogółem runą w przepaść, jeżeli atoli całość (państwowa) ma się dobrze, to i jednostka, której się źle powodzi, ocala”.

Teraz pozwolę sobie, pro publico bono, sięgnąć do wyżej wspomnianego przemówienia J. Eks. Ks. Arcyb. Teodorowicza aby zakończyć jego słowami: „gorącem wezwaniem zwracam się do Was, byście się stali apostołami, wzywającymi do jednego wielkiego zrzeczenia i byście się przyczynili do stworzenia i utwierdzenia wielkiego religijnego i narodowego czynu: czynu jedności...” w rozpoczynającym się Nowym Roku Pańskim 1928.

inż. K. Folkierski.

„Niema kraju w którymby sytuacja robotników była tak opłakana, jak w Rosji.”

SENSACYJNE OŚWIADCZENIE TROCKIEGO.

Praskie Narodni Listy z dnia 28-go bm. zamieszczają rozmowę swego korespondenta moskiewskiego p. Kostowa z Trockim, który oświadczył:

— Obecny ustroj Rosji Sowieckiej jest dyktaturą osób, nie zaś dyktaturą proletariatu. Wynik rewolucji wyraża się w zastąpieniu dawnego systemu kapitalistycznego przez nowy kierunek ekonomiczny (NEP), który stworzył nową burżuazję zarówno w miastach, jak i na wsi. Po wsiach stwierdzić można wzrost liczby zamożnych chłopów, podczas gdy w miastach kupcy i spekulanci zawładnęli 70 proc. handlu wewnętrznego. Istnieją wszelkie podstawy do twierdzenia, że spekulacja stanowi obecnie główną „sprężynę całokształtu życia gospodarczego w Rosji Sowieckiej. Co się tyczy drugiego ważnego punktu programu rewolucyjnego, to jest wyzwolenie robotników można stwier-

dzić, że proletarijat najbardziej odczuwa skutki przesilenia ekonomicznego. Liczbę godzin pracy zwiększono do 9 — 10 przyczem w większości fabryk płace są przeraźliwie niskie. Płace te nie wystarczają do zaspokojenia najbardziej elementarnych potrzeb.

Trocki następnie zaznaczył:

— Nie znam innego kraju, w którymby sytuacja klasy robotniczej była tak opłakana, jak w Rosji, którą uważają, iż jest opanowana przez proletarijat.

Trocki nie dąży do przewrotu, lecz atmosfera sprzyjająca przewrotowi ułatwia dążenia nowej burżuazji. Trocki w końcu dodał: — Nie chcę zakończyć swej kariery politycznej ani przez kompromis ani też na Syberji, a choć przeciwnikom moim nie są obce te wszystkie rzeczy, nie przypuszczam, iż pragną się mnie pozbyć. Zresztą wszystko jest możliwe.

Nowy Rok w Polsce.

Tradycyjne zwyczaje na wsi.

Wśród tych wszystkich osobliwych dni, jakie święcimy w grudniu i styczniu ostatni dzień roku należy również do uroczystych. Jest to zupełnie zrozumiałe.

Ostatni dzień roku, to jakby kamień graniczny jednego etapu naszego życia, to jakby spojrzenie w przeszłość i zastanowienie się nad tem, co nam przyszłość przyniesie... Jest to chyba najpopularniejsze święto w całym świecie. Bo jeżeli Boże Narodzenie obchodzi tylko chrześcijaństwo, to Nowy Rok wszystkie ludy, posługujące się nowożytną rachubą czasu, a więc omal, że cały świat. Po miastach Sylwester jest świętem wyuzdanej wesołości, zabaw do białego rana, wypróżniania jak największej ilości butelek wina hałaśliwego i owacyjnego witania Nowego Roku, oraz różnych maskarad.

Nasz lud na swój sposób, znacznie bardziej oryginalny, święci ten ostatni dzień. W książce p. t.: „Lud polski” dra Adama Fischera czytamy co następuje:

„Dziewczęta w wigilię Nowego Roku czynią wróżby zamażpójścia. Leją na wodę roztopiony воск lub ołów, dopatrując się w krzepnącym wosku i ołowiu kształtu symbolicznych przedmiotów; to znowu słuchają dalekiego szczekania psów, a z której strony ono doleci, z tej przybędzie młodzian w zaloty. Jeśli z dwóch stron słyhać psa, to swaty będą podwójne, jeśli panuje cisza, to rok w panieństwie przeminie, jeśli wreszcie głos idzie od strony cmentarza, oznacza to śmierć. Czasem zapala się również lekkie wiechetki lnu, a u której ten len w górę wleci, ta wkrótce wyjdzie zamaż. Jeśli dziewczynę czeka szczęście, to jej galki chleba — pieś, wpuszczony do izby, najpierw chwyta, podobnie kogut — ziarnka pszenicy. Gdzieindziej dziewczęta, siedząc

przy świecach jarzących przed zwierciadłem i nie oglądając się po za siebie, czekają północy, by ujrzeć wówczas w zwierciadle przyszłego męża.

W ostatnią wieczerzę przed Nowym Rokiem podaje się lemięszkę z maki pszennej lub hreczanej, suto okraszonej, żeby tak cały rok następny było tłusto. Przy spożywaniu tej potrawy młodzież uderza się łyżką po twarzy, a po wieczerzy maże lemięszką okna, aby w nowym roku usta wszystkich, domy i stodoły, były tłuste od chleba i zboża.

W niektórych okolicach Polski wieśniacy urządzają t. zw. szczodry wieczór. Kilku chłopców zbiera się w pewnym oznaczonym miejscu i z kijami w ręku, oraz lartarką, udają się pod okna pierwszych gospodarzy wsi. Śpiewają co następuje:

Na scenście, na zdrowie, na ten Nowy Rok

Zeby się wam rodziła psenicka i grok.

Nowe lato, scodry dzień, dobry dzień.

Piekiście tu kolacki, scodracki, powiadali

[nom]

Moja pani, grzeczna pani dajcie chleba

[krom]

Zaplaci wam sam Pan Jezus i ten święty Jan.

A jak nam nie dacie, wielki grzech uznacie
Wszystkie garki potłuczewa, co je w szafce macie!

Bieży sroka ku płotowi wdziela na się płasc,

Trzech panicy na granicy, jak się wzieni śmiać.

Nie śmieście się panowie, dam wam pałką [po głowie]

Nie śmieszny wam mój płasc?

Dajcie, dajcie, co macie dać

Bo będziemy strzechę rwać.

Gdy im w jakiej chacie szczodraków odmówią, wyszedłszy za próg wołają:

Rośnij kłokol, stokłosa,

Urwij babie pół nosa,

Dziadowi pół głowy

Aby nigdy nie był zdrowy.

W ten dzień odbywał się również zwyczaj zmieniania czeladzi. Zły nawet sługa był odprawiany serdecznie, a odchodząc, dostawał ćwierć kolacza, ścisnął gospodarzy za nogi, przyczem wśród lez z obu stron darowywano sobie winy i życzone sobie lepszego powodzenia.

Nowy Rok u naszych sąsiadów.

Wieczór Sylwestrowy w Czechach.

„OKRES WOLNOŚCI” DZIEWCZĄT — WESOŁOŚĆ NA ULICACH —
— ZAKŁADY WIDOWISKOWE NIE PROZNUJĄ.

Wesoły jest na wsi czeskiej obchód Sylwestra. Ponieważ dnia 1 stycznia zaczyna się „okres wolności” dla dziewcząt, na Sylwestra chłopcy się rewanzują, obrzucając śniegiem swoje rówieśniczki.

W Pradze jest Wieczór Sylwestrowski jedyną nocą w roku, kiedy ulice zapelnione są rozbawionym i śpiewającym tłumem. Na Sylwestra każdy może na ulicy krzyczeć i śpiewać, ile dusza zapagnie, może być przytem zupełnie spokojny, że

strażnik nie ściągnie zeń 5-koronowej grzywny za zakłócanie spokoju publicznego. Kematografy i kabarety otwarte są do półnej nocy. Praga jest naogół miastem bardzo spokojnem, tem weselej jest tu jednak na Sylwestra.

Ale ów wybuch powszechnej wesołości kończy się z dniem Nowego Roku. Dnia 2 stycznia Prażanie powracają do swojej codziennej, wytężonej, mroźnej pracy.

Sylwester na ulicach Bukaresztu.

„SORKOWE” — BUKIECIKI Z PAPIERU — ORKIESTRY Z KATARYNKĄ —
ZYCZENIA NOWOROCZNE PRZEZ PRZECIĄG TYGODNIA.

Po świętach Bożego Narodzenia ruch uliczny w stolicy Rumunii zaczyna się powoli wzmacniać i do szczytu dochodzi na Sylwestra. Na ulicach sprzedają się t. zw. „sorkowe”, są to małe bukieciki z kolorowego papieru, bez których nie można składać życzeń noworocznych. Dalej sprzedaje się „rawaze” wierszowane przepowiednie które wkłada się do pieczywa.

Na Sylwestra i na Nowy Rok przyjeżdżają do Bukaresztu mieszkańcy okolicznych wsi na ozdobionych wozach, wioząc plug, choinkę i prosię. Śpiewają tradycyjne piosenki noworoczne i, rzucając na przechodniów ziarnkami owsa, życzą im powodzenia w N. Roku. Mieszkańcy Bukaresztu spotykając takie grupy, przypominają sobie czasy, kiedy olbrzymie lany zboża były tam, gdzie dziś ciągną się nowoczesne bulwary wielkomiejskie. A chociaż przez cały

rok istnieją spory między wsią i miastem, to w czasie Nowego Roku nastaje pokój między ludźmi dobrej woli.

Pod wieczór sylwestrowski wzrasta wesołość na ulicach bukareszteńskich. Prawie na każdej ulicy słyhać oryginalną kapelę, złożoną z 5 do 6 grajków. Ich najgłośniejszym instrumentem jest katarynka, którą nosi najsilniejszy człowiek orkiestry. Kapelmistrz jest zarazem skarbnikiem orkiestry, nosi lartarkę, a wchodząc do każdego domu, składa wszystkim jego mieszkańcom życzenia noworoczne.

W Rumunii, podobnie zresztą, jak i w innych krajach, muzycanci bardziej są wytrwali od przeciętnych śmiertelników, a widocznie dlatego życzenia noworoczne składają przez cały tydzień i dopiero na „Trzech Króli” powracają do swych codziennych zajęć.

Humor.

WE WŁOSKIEJ JADŁODAJNI.

Cudzoziemiec, po przestudjowaniu menu: — Proszę mi dać porcję Pietro Ferri.

Kelner: — Przepraszam, to nieporozumienia. Tak się nazywa nasz właściciel. Niestety, go nie podajemy.

W SZKOLE.

Nauczyciel: — A teraz, Kubusiu, do wiedz mi, że ziemia jest kulista

Kubus: — Dlaczego ja? Ja nigdy nie podobnego nie mówiłem.

MIEDZY DZIEĆMI.

— Był u was gwiazdor z podarkami?

— Teraz nie mówi się gwiazdor tylko

Bo pan egzekutor i nie podarki, tylko podarki. Był taki pan i zabrał szafę.

DODATEK DROŻYŻNIANY.

Gwiazdka wypadła w tym roku skromnie. Mały Staś stoi zamysłony przed choinką, wreszcie pyta:

— Tatusiu, czy gwiazdor jest urzędnikiem?

— Skąd ci to przyszło się myśleć?

— Bo pewnie nie dostał dodatku drożyznianego?

Z niedouczzonego popa dyktator Sowietów.

Pop Dugaszwili. — Z klasztoru do partji socjalistycznej. — Względy Lenina. — Falszywe banknoty. — Zamach. — Po śmierci Lenina. — Dyktator Sowietów.

Paryski „Le Matin” podaje garść szczegółów z życia dyktatora sowietów, Stalina.

Okazuje się, że gruzin Dugaszwili (tak bowiem brzmi prawdziwe nazwisko Stalina) jest niedouczonym popem. Był on uczniem seminarjum prawosławnego w Tyflisie, lecz w roku 1898 — z powodu jakiejś awantury — został wydalony. Za karę wypędził go też z domu rodzony ojciec — ubogi szewc.

Mściwy Dugaszwili, widząc, że na obranej drodze nie robi już kariery, wstępuje jako młodzian dwudziestoletni do socjalistów. Milczący Leolog stara się wszelkimi siłami zdobyć względy Lenina. Jednocześnie zaś umie on pozyskać życzliwy stosunek ochrony; chociaż więc sześciokrotnie wysyłano go „administracyjnie” na północ, zawsze wracał z wygnania w ciągu paru tygodni. Wszystko to robiło wrażenie, jak gdyby Dugaszwili wyjeżdżał nie dla odbycia kary, lecz na letnie mieszkanie.

Dugaszwili w lot zrozumiał, że zdobyć przychylności Lenina nastąpi najszybciej wtedy, jeśli mu dostarczy pieniądze. których Lenin nigdy nie miał za wiele. Po roku 1905, kiedy partja czuła się wyjątkowo bez grosza, Stalin zdobywał dla niej pieniądze; z jakich źródeł — tego nikt nie wiedział i dotąd nie wie.

Dla wydatniejszego zasilenia kasy partyjnej Dugaszwili wypuścił falszywe banknoty 500-rublowe; były one doskonale podrobione, lecz nie dały zbyt wielkich zysków. Wówczas Stalin-Dugaszwili postanowił jać się operacji skuteczniejszej. A był to człek zuchwały; sam Dzierżyński o nim mówił, że jest to osobnik, dla którego

życie ludzkie nie warte jest rubla.

13 czerwca 1907 roku Dugaszwili, posługując się przysłanymi z Finlandji przez Lenina bombami, urządził w Tyflisie zamach na kasjera jednego z banków. Tym razem operacja była dla partji bardzo zyskowna, przysporzyła jej bowiem 2 miliony rubli. Wprawdzie padło przytym w zabitych i rannych 50 osób, ale co to mogło obchodzić niedoszedłego popa!

Po przewrocie bolszewickim Dugaszwili, mimo, że miał tak wielkie zasługi wobec partji i Lenina, nie pchał się naprzód, zadowalając się stosunkowo skromnymi stanowiskami, stał się jednak właścicielem przez długie lata i pracowicie zbieranego archiwum, w którym każdy członek partji zna

lażby doskonale swój obraz.

To właśnie archiwum stało się z czasem głównym narzędziem Dugaszwili-Stalina. Dzięki niemu Stalin zostaje członkiem biura politycznego partji i jej sekretarzem generalnym. Po śmierci Lenina Stalin zażądał następstwa po nim, grożąc wraz z przeciwnymi zrobieniem użytku z archiwum.

To poskutkowało, bo Trockij udał się na Kaukaz, Kamieniew zagranicę, Raček siedział cicho, a Zinowjew, wódz trzeciej międzynarodówki, poprzysiął posłuszeństwo; przysięgi tej dotrzymywał zresztą czas jakiś. Oto w jaki sposób Stalin, który komu poza ścisłym gronem ludzi z władzy partyjnych nieznany został nagle dyktatorem sowietów.

LISTY Z RUMUNJI.

Tragiczna omyłka lekarza.

DLACZEGO UMARŁ KRÓL FERDYNAND RUMUNSKI.

(Korespondencja własna „Rozwoju”)

Bukareszt, w grudniu.

Lekarz bukareszteński, dr. M. Jonescu, opublikował w dzienniku „Indreptarca” artykuł, który rzuca dziwne światło na sposób leczenia króla Ferdynanda, zmarłego w lipcu b. r.

Według artykułu tego, zmarł król na raka grubej kiszki, który o ile się go czasu rozpozna i leczy, jest tylko lekka forma tej strasznej choroby. U króla Ferdynanda rozpoznano przyczynę choroby dopiero w ostatniej chwili, kiedy już cały organizm był zarażony. Królewski lekarz przyboczny, dr. Juwara, nigdy dokładnie króla nie zbadał i nie dopuszczał do konsultacji innych lekarzy, obawiając się, by nie stracić dobrego klienta. Dr. Juwara zadowalał się powierzchownym badaniem króla. Operował go w roku 1925 na przepuchlinę, w r. 1926 na krwawnicę a „gdyby nie nastąpiła śmierć — pisał dr. Jonescu, — ma-

sekwował by króla w dalszym ciągu”.

Jeśli by dr. Juwara był zbadał króla dokładnie, sam lub z pomocą innych, stwierdziłby niewątpliwie istotną przyczynę choroby, a król mógłby żyć jeszcze 5 — 6 lat. Dr. Juwara przeprowadzał nawet operację zupełnie sam, nie dopuszczając do nich innych lekarzy. Dopiero, kiedy stan zdrowia króla pogorszył się już poważnie, powołano do konsultacji dra Mamulca, który orzekł, że krwawica jest tylko oznaką ciężkiej choroby grubej kiszki i zaproponował zwołanie szerszego konsylium lekarskiego. Powołano jeszcze czterech lekarzy, którzy stwierdzili, że choroba posunęła się już tak dalece, że nie było zupełnie widoków uratowania życia królewskiego. Życie króla — kończy dr. Jonescu — zostało skrócone o kilka lat, jedynie dzięki niesumienności i niedbalstwu jego przybocznego lekarza.

C. Borescu.

PIOTR ŁUSZCZYŃSKI
KRAWIEC

Piotrkowska 93

Telefon 4-73

E. ŁOSZCZENKO.

Szczęście.

(Opowiadanie sowieckie).

Czasami się chce podejść do obcego człowieka i spytać: „Jakże ci się, braciszku, powodzi? Zadowolony jesteś z życia? Czy byłeś w życiu szczęśliwy? Zastanów się nad przeszłością”.

Od czasu, kiedy choruję na katar kiszki, często stawiam ludziom pytania.

Niektórzy żartem się wymigają — wszystko znosimy, co los nadarzy, powiadają; inni — ni to, ni owo. A niektórzy kłami sławem się opisują że żyją wspaniale, lepiej nie pragną, z rodziny są zadowoleni.

Jeden tylko człowiek odpowiedział mi na pytanie poważnie i rzeczowo. Był to mój przyjaciel, Jan Tłestow. Z zawodu — szklarz. Prosty, zwyczajny człowiek. I z broda.

Szczęście? — spytał. — Naturalnie byłem szczęśliwy.

— I cóż, — spytałem, — wielkie szczę-

ście było?

— Wielkie, czy małe — to niewiadomo, a jednak zapamiętałem na całe życie.

Jan Fomicz wypalił dwa papierosy, namyślił się, mrugnął znacząco okiem i zaczął opowiadać.

— A to już chyba temu, kochany towarzysz, lat ze dwadzieścia, albo dwadzieścia pięć. Byłem wówczas młody i przystojny, wasy miałem sterczące i podobałem się sobie. I ciągle czekałem, kiedy zawita do mnie szczęście. Lata płynęły tymczasem swoja kolej, a wszystko było po staremu. Bez żadnych wrażeń. Nie zauważyłem nawet, kiedy się ożeniłem, jak na weselu pobiliśmy się z krewniakami żony i jak zaraz potem dziecko żonie się urodziło. I kiedy żona w swoim czasie umarła. I kiedy dziecko także zmarło. Wszystko płynęło spokojnie i lekko. Żadnego szczęścia w tem nie było.

I oto pewnego dnia 27 listopada poszedłem do pracy, a po robocie pod wieczór wstąpiłem do restauracji na herbatkę.

Siedzę i piję ze spodka. I rozmyślam w duchu: lata ci leżą swoja kolej, a szczęście nie przychodzi.

Tylko tak pomyślałem — słyszę jakiegoś krzyk. Odwracam się — gospodarz macha rękami i posługacz macha rękami, a naprzeciwko nich stoi żołnierz i usiłuje przy stoliku usiąść. A gospodarz od stolika go odpychał nie pozwala siadać.

— Niema, — woła, — żołnierzowi nie wolno w restauracjach przy stolikach przesiadywać. Ja karę za to płacę. Wynos się, mój drogi.

Żołnierz pijany i ciągle siada. A gospodarz ciągle wyrzuca. Wreszcie daję mu po łapach rozstawiać.

— Nie jestem gorszy od was — drze. — Muszę tu usiąść.

Ale goście pomogli — wypchnęli żołnierza. A żołnierz schwycił kamień z jezdni i uderzył nim w lustrzaną szybę. A sam zwał.

A szybą lustrzana — cztery przez trzy kostki nieobliczalny.

Gospodarzowi ręce i nogi się podczepiły.

Ankieta paryskiego czasopisma „Comoedia“

Zresztą, może nie zauważyłem.

KINEMATOGRAF I ŻYCIE.

„Chang”.

Życie sjamskiej dżungli — W dystrykcie Nan — Cholera — Dusza ludzka w tygrysie
Słonie idą.

Film „Chang”, obrazuje w niesłychanie plastyczny sposób życie sjamskich dżungli. Obraz ten to swego rodzaju uniwersał, trudno go podciągnąć pod jakąś specjalną kategorię. Nie jest to obraz naukowy w ścisłym słowa znaczeniu, ale nie jest również Chang typowym filmem życiowym mimo, że elementy dramatyczne grają w nim olbrzymią rolę.

Treścią Changa jest walka mieszkańców dżungli z potęgą elementów i dzikich bestji, walka połączona z tysiącem niebezpieczeństw. Dystrykt Nan, w którym nakręcano Chang, jest krainą, w której tygrys stał się postrachem ludzi. W szponach tygrysów zginęło tam w ostatnich latach 500 ludzi. Realizator Changa, major Cooper, opowiada, że w jednej z wiosek sjamskich, zamieszkałej przez 100 tubylców, tygrysy uśmierciły w przeciągu roku 20 ludzi. Major Cooper i współpracownik jego Schoedsack, badali teren dystryktu Nan przez półtora roku i dopiero po tym terminie przystąpili do zdjęć. Półtora roku trwała nieprzerwana walka z naturą, niebezpieczeństwami, złą wodą, trującymi wężami, tygrysami, moskitami i przesadami tubylców.

Epidemia cholery wyrwała z szeregu ekspedycji siedmiu jej uczestników. Gdy Schoedsack był czynny przy aparacie, Cooper stał z nabita strzelbą, pilnując by któraś z dzikich bestji nie rzuciła się na aparat i operatora. Skłonienie tubylców do podjęcia walki z tygrysami natrafiło na ogromne trudności.

Zasady religii plemienia Laos oparte są bowiem na wierze w wędrówkę dusz. Plemię to wierzy, że człowiek, który zabija tygrysa, zmienia się w konia, którego dosiada zabity tygrys. Przekonawszy się, że panowie Schoedsack i Cooper mimo wyśiępienia szeregu tygrysów nie zmienili ludzkich kształtów, tubylcy zaczęli tracić wiarę w wędrówkę dusz i podjęli wreszcie walkę przeciw wampirom dżungli. Chcąc jednak ocalić swe dusze, mieszkańcy plemienia Laos nie zabijają tygrysów, a zastawiają na nich sidła. Pewnego dnia Schoedsack wdrapał się na drzewo, by zgóry zfilować tygrysa. Gdy zwierzę ujrzało aparat, wpadło w furję i zaczęło potrząsać drzewem z taką siłą, że Schoedsack spadł i o mało nie dostał się w szpony rozszalałej bestji. Gdyby nie strzał Coopera, dany z odległości 70 cm., operator przypłaciłby tę śmiałość życiem.

Scena sfilmowania napadu trzody słoni na wioskę sjamską ma również swoją historję. Pierwsze zdjęcie zrobiono z odległości 35 mtr., potem Schoedsack skoczył do głębokiej jamy, nad którą umieszczono poręczne deski i zaczął filmować napad trzody olbrzymów. Dzięki temu osiągnięto niesłychany efekt. Widz ma wrażenie, że słonie pędzą nad jego głową,

tak samo jak pędziły nad głową operatora.

Chang jest symfonią dziewiczej piosenki i peanem na cześć nieznanącej przeszkód energii ludzkiej. Równocześnie jest

to hymn ku czci ducha ludzkiego, który wdziera się w najgłębsze tajemnice i wszędzie niesie przed sobą światło.

Włwetki filmowe,

Ramon Novarro.

CO MOWI ARTYSTA O SOBIE.

Niezapomniany odtwórca „Ben Hur” Ramon Novarro mówi o sobie co następuje:

Pochodzę z Meksyku, urodziłem się 6 lutego 1899 r. Ojciec mój był lekarzem w Durango. Wkrótce po moim urodzeniu się ojciec przeniósł się do Kalifornji. Miałem dwóch braci, obydwaj mieli od najmłodszych lat określone zamiłowania: Jeden postanowił zostać architektem, drugi lekarzem. Tylko ze mną rodzice mieli w tym względzie kłopoty.

Nie byłem gluptasem, miałem sporo zdolności, niektórzy twierdzili, że mam ich za dużo. Tańczyłem świetnie, miałem dobry głos, jako 15-letni chłopak grałem na kilku instrumentach. Na zapytanie, czem chciałbym zostać, dawałem mętne odpowiedzi.

Gdy już trzeba było powziąć ostateczną decyzję, zaangażowałem się jako tancerz do jednego z kabaretów. Po jakimś czasie zacząłem w tym samym kabarecie śpiewać piosenki. I jako tancerz i jako piosenkarz zdobyłem względy publiczności i dyrekcji.

Pewnego dnia odwiedził mnie w garderobie pewien pan. Oświadczył, że jest nauczycielem śpiewu i zaczął mnie namawiać, bym się u niego uczył.

Wysłuchawszy go uprzejmie odparłem:

— Wszystko (to pięknie, ale z czegoż mam żyć?

Na to nauczyciel:

— Będę pana uczył za darmo i postaram się, by pan otrzymał dwuletnie stypendjum.

Mimo, że ku memu zdumieniu do-

trzymałem słowa, opuściłem go po roku i wstąpiłem do operetki. Jako aktor operetkowy zdobyłem dobrą markę. W pewnym jednak momencie straciłem głos. Trzeba było zmienić zawód. Zostałem w teatrze tylko tancerzem, powodziło mi się bardzo kiepsko.

Przewędrowałem wszystkie teatry prowincjonalne Ameryki, grywałem drobne role.

Pewnego dnia wystąpiłem jako statysta przy zdjęciu do pewnego obrazu. Ku memu zdumieniu oświadczone, że nadają się doskonale do ról czarnych charakterów i intrygantów i zaangażowano mnie do kilku filmów. Niestety nie udało mi się zmieścić z powierzchnią ziemi ówczesnej produkcji, która obarczała mnie rolami najzupełniej nieodpowiedniami.

Po upływie pewnego czasu dano mi rolę dobrego poczciwego chłopca. Zdobyłem nią sukces u publiczności i prasy. Pierwszy jednak prawdziwy i zupełny triumf odniosłem dopiero w „Ben Hurze”. Zawdzięczam go reżyserowi Niblo, który wbrew głosom, przestrzegającym go przed młodym i nieznanym aktorem zdecydował się powierzyć mi rolę Ben Hura.

Opinie publiczności i prasy są dostatecznym dowodem, że postąpiłem słusznie. Po „Ben Hurze” grałem „Kadeta Marynarki” oraz główną rolę w obrazie „Kochankowie”. (Partnerką moją w „Kochankach” jest Alice Terry). W ostatnich czasach rozeszły się pogłoski, że zamierzam wstąpić do klasztoru. Stwierdzam raz jeszcze, że są one nieprawdziwe. Czuję się zbyt młodym mam wiele energii i wiary w siebie by się zamykać za murami i odcinać od świata.

Czy gwiazda Poli Negri błędnie?

WIADOMOŚĆ NIEMIECKIEGO PISMA O NIEZAANGAŻOWANIU
POLI NEGRI DO AMERYK. WYTWÓRN.

„Film-Kurier”, jedno z największych wydawnictw poświęconych produkcji filmowej donosi, iż firma Paramount, w której dłuższy czas pracowała Pola Negri, postanowiła się pozbyć znakomitej artystki i zaofiarowała jej przy zawieraniu nowego kontraktu 1000 dolarów tygodniowo.

Propozycja taka jest wprost obraźliwa dla słynnej gwiazdy filmowej i Pola

Negri nie podpisze kontraktu.

W Hollywood jest jeszcze jedna firma „United Artists”, która mogła zaangażować Polę Negri. Ale pracuje tam Gloria Swanson, nieprzejednany wróg Poli.

Obie te artystki nie potrafią wspólnie pracować i żadna wytwórnia filmowa nie zaryzykowałaby takiego niebezpieczeństwa.

ZYCIE GOSPODARCZE.

Rola kresów w sch. w życiu gospodarczym Polski.

Olbizymie bogactw naturalnych naszych Kresów nie umieliśmy dotąd wykorzystać.

Poruszana wielokrotnie na łamach prasy sprawa osuszenia Polesia powoduje mimowoli potrzebę zwrócenia baczniejszej uwagi na nasze Kresy Wschodnie. Narazie są one jeszcze w stanie zaniedbania, niewątpliwie jest jednak, że tkwią w nich szerokie możliwości rozwojowe, które winny być wykorzystane szczególnie dzisiaj, w okresie wzmagającej się odbudowy. Olbryzie bagniste tereny woj. poleskiego obfitują np. w azotan wapnia, który wedle studjów Torfowej Stacji Doświadczalnej w Sarnach może dawać nadzwyczajne zbiory ziemioplodów.

Osuszenie tych terenów pozwoliłoby na rozmieszczenie nadmiaru naszej ludności, zmuszonej obecnie do emigrowania.

Wśród naturalnych bogactw Kresów niemałe znaczenie posiadają fosforyty podolskie. Przetwarzanie ich w fabryce „Superfosfat” w Wróbliku Szlachec dało nadzwyczaj dodatnie wyniki. Wreszcie w odległości 65 km. od stacji kolejowej Korca znajdują się pokłady kaolinu, glinki porcelanowej, mogące stać się podstawą rozwoju nader lukratywnej gałęzi przemysłu.

Zasadniczą przeszkodą, tamującą rozwój Kresów Wschodnich i omawianych wyżej zamierzeń jest brak najprymitywniejszych połączeń komunikacyjnych. Istniejąca sieć kolejowa, niezwykle rzadka, dająca zaledwie 2,7 km. torów na 100 km. 2, budowana była wyłącznie z uwzględnieniem potrzeb b. Imperjum rosyjskiego i jego strategii, skutek tego wartość użytkowa kresowej sieci komunikacyjnej jest dziś niezmiernie niska. Nie stanowi ona bowiem systemu o skończonej budowie i wobec nowej konfiguracji granic obfituje w odcinki jałowe o zamarłym ruchu. Sieć ta, trudna i źle rentująca w eksploatacji, jest typową pozostałością po okupantach. Bez należytej przebudowy i odbudowy nie będzie ona w stanie współdziałać w podźwignięciu Kresów na wyższy poziom gospodarczy.

Należy zaś pamiętać o tem, że Kresy Wschodnie właśnie obfitują w dwa zasadnicze podstawowe czynniki naszego ek-

sportu, a mianowicie w drzewo i zboże. Racjonalna gospodarka w zakresie dwu tych produktów winna jednakże zmierzać do zamiany wywozu ich w stanie surowym na wywóz wyrobów gotowych, czy choćby półfabrykatów. Ale Kresy Wschodnie nie posiadają dotychczas poważniejszych placówek przetwórczych, przewóz zaś surowców celem ich przeróbki do innych ośrodków przemysłowych Rzeczypospolitej jest już ekonomicznie niemożliwy. Kosztowność jego zmniejszałaby w sposób niebezpieczny rentowanie się produkcji. Jedyną możliwością jest stworzenie odpowiednich gałęzi przemysłu na miejscu.

Na przeszkodzie temu stoi jednak znowu brak komunikacji. Odległość większych miast i miasteczek kresowych od linii kolejowej, dochodząca niekiedy do 80 km. nie należy do rzadkości. Połączenia z głównymi ośrodkami przemysłu polskiego wykazują olbryzie odchylenia w stosunku do linii powietrznych. Dowóz więc środ-

ków produkcji jest niezwykle utrudniony, czasami niemożliwy nawet, zawsze zaś niezmiernie drogi.

Zaradzić temu może jedynie budowa linii lokalnych, łączących wsie i lasy z miastami i miasteczkami, budowa takich linii wreszcie, które dadzą połączenie z ośrodkami produkcji węgla i żelaza, t. zn. z Śląskiem. Pożądaną byłaby jeszcze budowa linii stwarzających połączenie z wybrzeżem polskiem pewnych obszarów Kresów, ciągnących ku Gdańskowi czy Gdyni, celem ułatwienia im eksportu.

Przed niedawnym czasem wprowadzie przyznawało Ministerstwo Komunikacji potrzebę budowy magistrali Śląsk-Zagłębie Dąbrowskie-Kiwerce. Magistrala taka niezawodnie byłaby znacznym postępem na drodze rozbudowy połączeń komunikacyjnych Kresów Wschodnich. Dobry ten projekt, niestety, jak się wydaje, poszedł w zapomnienie.

(A. W.)

Jak się waloryzuje wierzyteln. śc. przedwojenne

WYROK SĄDU NAJWYŻSZEGO.

Jedną z najbardziej aktualnych i doniosłych dla wierzycieli i dłużników spraw na tle polowy: waloryzacji pożyczek hipotecznych rozstrzygał niedawno Sąd najwyższy w dziedzinie cywilnym.

Najwyższe to orzeczenie Sądu najwyższego wprowadza korektyw bardzo ważki, obciążający szeroki ogół mieszkańców.

Sprawa polegała na tem, że pan P., właściciel domu w Warszawie którego główny dochód pochodzi z komornego, określonego na podstawie ustawy o ochronie lokatorów wstąpił przed Sąd okręgowy o zwaloryzowanie zakupionego na tej nieruchomości sumy sublowej na 25 proc. Sąd okręgowy przerachował sumę zgodnie z tym wnioskiem. Sąd jednak apelacyjny, dokąd odwołała się właścicielka hipoteki, uznał za konieczne podniesienie 25-cio pro-

centowej waloryzacji do 37 i pół procent, a to z uwagi że obecnie komorne doszło już prawie do normy przedwojennej, że w roku 1924 kiedy była wydana ustawa waloryzacyjna, złoty miał pełną wartość 5.19 zł. a za dolara obecnie zaś obniżył się do 8.90 zł., że przeto należy odpowiednio podnieść i waloryzację sum hipotecznych, że, wreszcie do tego upoważnia niskie oprocentowanie sum i moratorium do 1 stycznia 1928 roku.

Od wyroku sądu apelacyjnego adwokat p. P. odwołał się z kasacją do Sądu Najwyższego który na posiedzeniu w dniu 15 grudnia r. b. wyrok sądu apelacyjnego uchylił, uznawszy że przytoczone przez ten sąd motywy nie są powodem do podwyższenia waloryzacji ponad normę ustawową 25 proc.

WSTRZYMANIE IMPORTU

PSZENICY.

„Dziennik Ustaw” Nr. 117 z dn. 30 bm. zawiera rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 21 grudnia 1927 r. w sprawie zakazu przywozu pszenicy oraz maki pszennej. W myśl tego rozporządzenia przywóz pszenicy (poz. tar. celn. 1 p. 1 b.) oraz maki pszennej (poz. tar. celn. 3 p. 1 b.) do obszaru celnego Rzeczypospolitej Polskiej jest zabroniony do dnia 29 lutego 1928 r. włącznie.

Minister skarbu w porozumieniu z ministrem przemysłu i handlu może zwolnić od powyższego zakazu pewne ilości pszenicy i maki pszennej.

Rozporządzenie powyższe wejdzie w życie z dn. 1 stycznia 1928 r.

Z obawy przed konkurencją

KONWENCJA HUT SZKLANYCH.

Na rynku wyrobów szklanych koniunktury już od dłuższego czasu stale się pogarsza. Przyczyną tego jest z jednej strony ciągła wyższość cen surowców i taryf przewozowych oraz świadczeń socjalnych, z drugiej zaś ujemnie wpływa na stan przemysłu szklanego konkurencja wzajemna najpoważniejszych hut szklanych, która spowodowała obniżenie cen rynkowych i wprawdzie do tej branży niepewność, wywołaną znacznymi skokami cen.

W dążeniu do uregulowania stosunków, najpoważniejsze w Polsce huty produkujące szkło okienne, a mianowicie Spółka Akcyjna Huty w Zabkowie (Glacé du Midi) Huta „Kara” w Piotrkowie (Belgijska Sp.

Aka. dawn. Emil Haebler) oraz Małopolskie Fabryki Szkła w Szczakowej, zawarły umowę o cellem sprzedaży swoich wyrobów przez wspólne centralne biuro sprzedaży założone pod firmą „Verpol”, Spółka sprzedaż wyrobów szklanych z o. p. Instytucja ta rozpoczęła działalność swą w Warszawie z dniem 2 stycznia 1928 r.

Głównym motywem, który skłonił wymienione przedsiębiorstwa, do zorganizowania się celem obrony wspólnej swych interesów, była chęć zapewnienia hutom normalnej pracy, zwłaszcza w związku z obawą o konkurencję szkła niemieckiego po zawarciu traktatu handlowego.

ROZMAITOŚCI Z CAŁEGO ŚWIATA.

Zabawa przez dwanaście dni i nocy. Tak hulają Walińczycy w Anglii.

Żadne nakazy, ani nawet klątwy kościelne nie mogły zwalczyć tradycyjnych obrzędów i zabaw jakie rok rocznie odbywają się w Walji.

Od świąt Bożego Narodzenia aż do Trzech Króli ludność wiejska i małopolska nie oddaje się absolutnie pracy, lecz hula bez ustanku, urządzając pochody, przedstawienia teatralne, pijatyki i tańce.

Król Henryk VIII, reformator kościoła angielskiego wydał rozkaz, wzbraniający Walińczykom przywdziewania kostiumów maskaradowych w czasie świąt Bożego Narodzenia, wysłał nawet komisarzy, którzy mieli baczyć, aby rozporządzenie królewskie było wykonane.

W kraju jednak powstał bunt i zanośnięto się na przelew krwi, więc król Henryk nie chcąc wywołać rozruchów nie nastawał na wykonanie rozkazu.

W pierwszy dzień świąt, od samego rana, zbierają się na ulicach małych miasteczek i wsi zamaskowani ludzie i biją w bębny. Dziewczęta przywdziewają ubrania męskie, kobiety stroją się w piękne kryzy pochodzące z czasów średniowiecznych, mężczyźni wyciągają ze skrzyń starodawne szaty i śpieszą do kościołów na nabożeństwo.

Po odprawieniu modłów zaczynają się zabawy. Największe zainteresowanie budzą przedstawienia ludowe, układane przez miejscowych autorów. W widowiskach tych występują od wieków jedne i te same postacie — a zatem — święty Mikołaj, święty Jerzy zabijający smoka, król Aleksander zwalczający Saacenów i dziewice chrześcijańskie wyswobodzone z rąk mahometan.

Gdy scenę zalegną pomordowani i po kici zjawia się „doktor Brown” i wskrzesza lub leczy ofiary. Wieczorem zaś odbywają się ogólne lwy na wiewiórki i sowy. W polowaniu tem przyjmuje udział cała ludność.

Stuletnia aktorka

ATA GONZALOOS, SĘDZIWA RYWALKI SARY BERNHARDT.

W Madrycie zmarła najstarsza aktorka świata, Ata Gonzaloos, w wieku stu pięciu lat. Pani Gonzaloos niemal do ostatnich lat życia nie rozstawała się ze sceną. Posiadała talent niezmiernie bogaty i wszechstronny, celowała jednak w rolach charakterystycznych i komicznych.

Była wielką ulubienicą publiczności madryckiej. Samo jej pojawienie się na scenie wywoływało salwy oklasków. Do końca niemal życia zachowała zupełną trzeźwość umysłu i zadziwiającą pamięć. W życiu swoim kreowała tysiące ról, umiała je jednak bez powtarzania na pamięć.

Była w swoim rodzaju prawdziwym fenomenem, a pochodziła z najniższych warstw ludowych. Prawdziwy, żywotny talent wywyższył ją na szczyty powodzenia artystycznego. Z okazji jej śmierci wypisała jej „El Mundo” hiszpańska entuzjastyczne nekrologi, a „El Mundo” hiszpański obok niezrównanej Sary Bernhardt.

nie wyłączając nawet dzieci.

Przez 12 godzin i nocy trwają nieustanne zabawy i za kpa lub niedołęgę ucho-

dzi ten, który nie zawieruszył sobie głowy, choć jeden raz w ciągu „zimowego karnawału”.

„Djabelskie oko” pięknej Giny.

W POMROKACH HISZPAŃSKICH ZABOBONÓW.

Rąbek zabobonów i życia rybaków z Larento odsłoniła rozprawa sądowa, w której wystąpiła jako oskarżona Carmen Mastrorcia, żona Hektora, nieustraszonego rybaka.

Przed pięciu laty pobrali małżonkowie wśród romantycznych okoliczności.

Hektor porwał swą ukochaną, wsadził ją na barkę, wywiózł ją na jedną z maleńkich wysepek. Gdy po kilku miesiącach łódź kochanków wróciła do wioski rodzinnej, rodzice Carmeny nie czynili już żadnych protestów, lecz naglili do ślubu i przygotowywali się na przyjęcie wnuka.

Rywalką Carmeny była piękna Gina, córka miejscowej czarownicy. Matka i córka zażywały jaknajgorszej sławy i wedle opinii wioski wystarczyło, aby młoda wiedźma rzuciła na kogokolwiek okiem, a zaraz spotkała go nieszczęście.

Hektorowi i Carmenie urodził się

syn. Rodzice serdecznie go kochali i otaczali wielkim staraniem.

Gdy chłopak skończył dwa lata, brali go już z z sobą na morze. Pewnego wieczora spostrzegła Carmen, iż do synka jej, budzącego na wybrzeżu domek z piasku podeszła Gina, wzięła chłopca na ręce i ucałowała.

Zrozpaczona matka wydarła chłopczyka z objęć wiedzmy i zakazała jej spoglądać na swe dziecko. Los zrządził, iż mały Severio wpadł następnego dnia w głębie i utonął w oczach rodziców.

Nic innego tylko djabelskie oko Giny zadziało mu urok. Oszalała z bólu Carmen, uzbrojona w nóż udała się do chaty wiedzmy.

Podeszła cichaczem do zadumanej „czarownicy” i wbiła w jej plecy ostrze. Cios był morderczy, albowiem Gina w kilka minut wyzionęła ducha.

Teorja i praktyka równości.

JAK TO JEST W WOLNEJ AMERYCE.

Stany Zjednoczone uważane są za kraj największych swobód obywatelskich. Trzy zasadnicze cechy tych swobód: równość, wolność i braterstwo, mają jednak tylko zastosowanie do „białych”, natomiast „czarni” z małemi wyjątkami, wyjęci są z pod prawa Oto charakterystyczny obrazek tych stosunków, jaki zdarzył się w pierwszych dniach grudnia roku bieżącego:

W nocy z 2 na 3 grudnia zajechało przed więzienie w Whitesburg około 150 samochodów z ludźmi uzbrojonymi w karabiny i rewolwery. Wylamali oni kraty w budynku więziennym i wprowadzili stamtąd na łańcuchu mierzyna Woodsa, oskarżonego

o zabicie komornika sądowego Deafona. Mierzyna rozstrzelano na szczycie góry Cumberland poczem zwłoki jego polano naftą i spalono.

Pisma amerykańskie podając ten fakt do publicznej wiadomości, zaznaczają, że ponieważ naczelnikiem więzienia w Whitesburgu jest kobieta, pani Whitaker, do służby więziennej, która nie stawiała napadajacemu należnego oporu, nie będą zastosowane żadne represje. W twierdzeniu tem kryje się zachęta do zlynczowania innych murzynów, znajdujących się w tem lub innych więzieniach, które powierzone są komitetom naczelnikom.

Strachy w domu milionera.

ZAGADKA TRUDNA DO ROZWIĄZANIA.

Mieszkańców Brooklynu intruguje obecnie tajemnicza afery spirytystyczna, której dotąd mimo wszelkich starań nie zdano wyjaśnić i wyświecić.

Oto stwierdzono niezbicie, iż w pałacu zmarłego niedawno milionera Hickensa dzieją się rzeczy, wobec których nauka staje zupełnie bezradnie. Po śmierci Hickensa gmach pozostał niezamieszany, a znajdował się pod opieką portjera i jego żony. Syn Hickensa posiada bowiem własny pałac i zamierza starą rezydencję ojcowską sprzedać.

I oto ów portjer doniósł, że w pałacu „strasz”. Wyśmiane zrazu pocziwca, ale później okazało się, że jego doniesienie

polega jednak na prawdzie. Mianowicie w apartamentach pierwszego piętra rozlegają się o określonej porze dziwne jakieś hałasy, które ustają, skoro ktoś do pokoju wejdzie.

Podobnych dziwnych przejawów jest więcej i tak niekiedy rozlega się donośny głos dzwonka, trwający całemi godzinami. Nie można zaś żadną miarą ustalić, kto i gdzie dzwoni. Źródło głosu zdaje się pochodzi również z pokoiów dawniej zamieszkiwanych przez starego milionera.

Sprawą tą zajęła się już policja miejscowa nie osiągnęła jednak narazie konkretnych rezultatów. Strachy w pałacu Hickensa pozostały więc zagadką.

TYSIĄCE

osób przekonało się że, eleganckie a zarazem trwałe obuwie po najniższych cenach można nabyć tylko w firmie

„POLANIN”

Wł. A. KWIATKOWSKI
GŁÓWNA 52
róg Kilińskiego

Obuwie dla wszystkich sfer. Poleca specjalnie na KARNAWAŁ

Dla p. n.: złote, srebrne i t. d.

Dla panów: lakierki zwykłe oraz balowe.

6007

KRONIKA

KALENDARZYK

Niedziela, 1 stycznia — Nowy Rok.

TEATRY.

Teatr Miejski: „Kr. Koło” w „Kawiarenka”

Teatr Popularey: „Wesola Para”

WIDOWISKA.

Casino — Zmartwychwstanie.

Splendid: — „Gehenna Jeńców”.

Gong. — „Pali się”.

Odeon: — „Dzielny wojak z Pragi”

Czary — Szatański wyścig.

Grand Kino: — „Na małej stacyjce”

Dom Ludowy — Hazard życia

Corso: — „Dzielny wojak z Pragi”.

Miejski Kin. Oświatowy — Pat i Patachon.

Kronika policyjna.

Z drugiego piętra

Wczoraj o godzinie 11 min. 30 wiecz. przy ulicy Wapiennej 6 jakiś człowiek z wysokości drugiego piętra z otwartego okna klatki schodowej rzucił się na bruk podwórza. Lekarz stwierdził stan beznadziejny desperanta i przewiózł go do szpitala, gdzie zmarł po upływie pół godziny nie odzyskując przytomności. Jak ustaliło dochodzenie policyjne desperatem jest 21-letni Lucjan Wiśniewski, zamieszkały przy ulicy Towarowej 1. Jaka była przyczyna rozpaczliwego czynu nie wiadomo. (p)

ZE ZWIAZKÓW I STOWARZYZZEN.

ZE STOWARZYSZENIA ROB. CHRZEŚC.

W poniedziałek dnia 2 stycznia 1928 roku w sali „Domu Ludowego” Przejazd 34 Zarząd Stowarzyszenia Robotników Chrześcijańskich w Łodzi i Rada Okręgowa Chrześcijańskich Związków Zawodowych, urządza tradycyjny opłatek, na który zaprasza członków Stowarzyszenia, oraz członków Związków Zawodowych

Wejście na salę za okazaniem książeczki członkowskiej.

ABAWY I WIDOWISKA.

PASZPORT DO WŁOCH ZAMIAST

500 zł. — zł. 6. —

W myśl szczytnego hasła unarodowienia wszelkich przedsiębiorstw, Czerwony Krzyż w Łodzi otwiera agencję podróżniczą z którą nie może rywalizować znana wszechświatowa agencja Cooka. Pierwszym krokiem nowej placówki, będzie zorganizowanie dla Łożan zbiorowej wycieczki do Włoch nad cudną zatokę Neapolitańską. Chcąc uprzystępnąć szerokiej publiczności skorzystanie z tej jedynej w swoim rodzaju okazji oraz zrekla mowani swojego przedsięwzięcia ustanowił no kosztu podróży wraz z paszportem na zł.

Rząd przed wyborami nie próżnuje.

PULKOWNICY PRZYGOTOWUJĄ BLOK SANACYJNY.

Onegdaj przybył do Łodzi pułkownik Sławek, który jak wiadomo, pełni przy prezydium Rady Ministrów funkcję ofera do zleceń specjalnych. Pułkownik Sławek przybył do Łodzi celem zrealizowania bloku stronnictw popierających rząd marszałka Piłsudskiego. Rola pułkownika polega głównie na porozumieniu się z N.P.R. Lewicą. W tym celu odbył on szereg konferencji z b. posłem Waszkiewiczem, p. Wojewódzkim i adw. dr. Fichną. Treść narad była zupełnie poufna. Po odbyciu tych konferencji pułkownik Sławek wyjechał natychmiast do Warszawy.

Tegoż jeszcze dnia przybył do Łodzi pułkownik Bek adiutant osobisty marszałka Piłsudskiego w identycznej misji. Pułkownik Bek odbył konferencję z czołowymi przedstawicielami stronnictwa Prawicy Narodowej w Łodzi dr. Grohmanem dr. Solańskim i dr. Biedermanem. Narady te były również zupełnie poufne. Nie ulega jednak kwestji że również i Prawica Narodowa akceptuje w całości koncepcję bloku stronnictw, popierających Rząd. Pułkownik Bek również natychmiast po odbyciu konferencji odjechał do Warszawy. (p)

Straszna katastrofa samochodowa pod Łodzią

1 OSOBA ZABITA, 2 OSOBY CIĘŻKO RANNE.

W dniu wczorajszym o godzinie 9 min. 30 przed południem we wsi Nowosolna pod Łodzią miał miejsce przerażający wypadek samochodowy. Szofer Edward Ratajczyk jechał autem LD. 13448 wioząc 3 osoby: 22-letnią Marię Kowalewską, zam. w Łodzi przy ul. Ogrodowej 28, Bronisławę Zackówną, lat 23, zam. tamże i 47-letnią Wiktorję Gnotowską, zam. w Łodzi przy ul. Wróblej 10. Jazda na pełnym gazie szofera Ratajczyka ujrzała nagle tuż przed samem autem jakiegoś przebiegacza. Nie mogąc maszyny wstrzymać w miejscu całym pędem najechał na napotkanego człowieka, jak się okazało później Adolfa Tina mieszkańca wsi Nowosolna. Siłą uderzenia Tina został odrzucony na odległość kilku metrów do rowu, ulegając pęknięciu podstawy czaszki i ogólnym ciężkim potłuczeniom. Przerazony szofer, chcąc wykreślić autem, wpadł na stos kamieni i spowodował straszną w swych skutkach katastrofę. Samochód przewrócił się, wpadając jednocześnie do rowu i ciężarem swym przygniół jadących. Rozległy się przeraźliwe okrzyki bólu. Przecho-

dzący szosą wieśniacy pospieszili nieszczęśliwym pasażerom auta z pomocą. Dźwignięto je w górę i wydobyto 3 broczące krwią kobiety oraz szofera, który wyszedł bez szwanku. Natychmiast powiadomiono o katastrofie posterunek policji we wsi Nowosolna, który z kolei zaalarmował komendę powiatową policji w Łodzi. Wydobyto z rowu nieprzytomnego Adolfa Tina dającego bardzo słabe oznaki życia. Zawezwano pogotowie ratunkowe miejskie, oraz pogotowie Kasy Chorych. Jak się okazało, Maria Kowalewska, Bronisława Zackówna, a w szczególności Wiktorja Gnotowska uległy bardzo ciężkim uszkodzeniom ciała. Pomoc niesiona Adolfowi Tinowi okazała się bezskuteczna, gdyż zmarł on na rękach lekarzy i sanitariuszy. Ciężko ranne kobiety przewieziono do szpitala w Łodzi. Samochód uległ poważnym uszkodzeniom, tracąc się niezdadnym do użytku.

Z polecenia prokuratora szofer Ratajczyk został aresztowany. Zwłoki Adolfa Tina zabezpieczono na miejscu do zieczania w szpitalu sądowo-lekarskich. (p)

Czy nie za długo pracują

LOTNE KOMISJE SPRAWDZAĆ BĘDĄ CZY 8-GODZINNY DZIEŃ PRACY JEST PRZESTRZEGANY.

W poniedziałek dnia 2 stycznia wchodzi życie rozporządzenia Min. Pracy i Opieki Społecznej o 8-godzinny dzień pracy w przedsiębiorstwach handlowych. Od poniedziałku lotne komisje złożone z przedstawicieli inspektoratu pracy i związku będą obchodzili sklepy i lokale handlowe, a w

wypadku stwierdzenia przekroczenia ustawy, winni będą pociągani do odpowiedzialności sądowej. Zarnaczyć należy, że główny inspektor pracy porozumie się z prezesami Sądów Okręgowych, którzy polecą na niestosujących się nakładać wysokie kary. (p)

— najbardziej godne podziwu jest, że podróż ta, mimo że trwać będzie zaledwie kilka godzin, da możność uczestnikom dokładnego zapoznania się z urokami słonecznej Italji.

Bilety zamawiać można w biurze Czerwonego Krzyża, Piotrkowska 96, w godz. od 9 do 3 pp. Punkt zborny dnia 5 stycznia w sali Filharmonii o godz. 11-ej wieczorem.

Teatr i sztuka.

TEATR MIEJSKI

Dziś, niedziela, 2 przedstawienia: o godz. 4 popołudniu po cenach popularnych „Kredowe koło” wieczorem po raz 7—my arcyzabawna, ciesząca się wielkim powodzeniem komedia Tr. Bernarda „Kawiarenka” z K. Szubertem.

Jutro poniedziałek przedstawienie dla Związków Robotniczych. Dana będzie „Kawiarenka”.

Pozostałe bilety po cenach popularnych jutro od 10 r. w Kasie Zamawiań w cukierni Gostomskiego.

Wtorek, „Kawiarenka” po cenach popularnych. Będzie to jedno z ostatnich powtórzeń tej wybornej komedji.

Środa „Peer Gynt” po raz ostatni na przedstawieniu wieczorowym po cenach popularnych.

W piątek o godz. 12 w południe bajeczka świąteczna dla dzieci „Choinka Bułma i Bączka”.

Bilety od jutra w Kasie.

W sobotę premiera głośnego dramatu egzotycznego Melchiora Lengyel’a „Tajfun” z p. Boneckim w popisowej roli japończyka Tokeramo. Bilety na premierę od jutra.

Następnymi premierami będą: komedia satyryczna K. Wroczyńskiego „Aby żyć”, oraz komedia stylowa Józefa Blizińskiego „Pan Damazy”. Ta ostatnia z występem Mieczysława Frenkla.

TEATR KAMERALNY.

Dziś dwa przedstawienia o godz. 5 popołudniu po cenach zniżonych po raz ostatni przed zupełnym zejściem z afisza „Fura słomy” Z. Kaweckiego.

O godz. 9 po raz przedostatni przed zejściem z afisza „Radość kochania”.

W poniedziałek „Radość kochania” po raz ostatni po cenach popularnych.

W pełnych próbach scenicznych pod kierunkiem rez. J. Boneckiego anegdota sceniczna L. Pirandella „Człowiek, zwierzę i cnota”.

Premjera w czwartek w nocy o godz. 12—ej. Sprzedaż biletów od dziś.

Jednocześnie odbywają się próby dramatu Stanisława Przybyszewskiego „Śnieg” (rez. M. Szpakiewicz) oraz z dowcipnej komedji bulwarowej Jacka Guitry’ego „Asekuracja wierności” reżyser Wł. Ziemiński.

LUDWIK PIRANDELLO W TEATRZE KAMERALNYM.

W czwartek najbliższy oraz następnie w piątek (3 Króle), w sobotę i w niedzielę — czterokrotnie dana będzie na specjalnych przedstawieniach o godz. 12 w nocy 3—aktowa współczesna anegdota sceniczna pióra znakomitego autora włoskiego Ludwika Pirandello p. t. „Człowiek, zwierzę i cnota” (L’uomo, la bestia e la virtù).

W głównej roli męskiej Michał Znicz w innych: Stanisław Janowski, W. Jakubińska, M. Dąbrowska, J. Winawer, Korzelska, Puchniewska, Tatarkiewiczówna.

Reżyser Jan Bonecki

W piątą rocznicę zgonu, dnia 3 stycznia 1928 r. o godz. 10 przed poł. w Kościele św. Krzyża odbędzie się za duszę

s. + p.

7634

JANA CEBULI

nabożeństwo żałobne, na które krewnych, znajomych i przyjaciół zaprasza

RODZINA.

W dnia 3 stycznia, jako w dziesiątą bolesną rocznicę śmierci naszego uko-

chanego ojca, brata, dziadka i pradiadka

s. + p.

KAROLA ROWIŃSKIEGO

odprawiona będzie Msza Św. w kościele Przemienienia Pańskiego o godz. 9 na którą zaprasza krewnych, przyjaciół i znajomych

RODZINA.

Rejestracja środków lokomocji

BĘDZIE PRZEPROWADZONA OD 2 STYCZNIA DO 1 MARCA 1928 R.

W myśl art. 17, 23 i 26 Rozporządzenia Urzędu Wojewódzkiego z dnia 23 lipca 1925 roku o ruchu ulicznym w Łodzi, Biuro Wojskowo—Policyjne Magistratu m. Łodzi wzywa wszystkich posiadaczy wozów (respek, platform, powozów, wózków ręcznych i t. p.) do wykupienia w terminie od dnia 2 stycznia do dnia 1 marca rb. numerów rejestracyjnych w Biurze Wojskowo—Policyjnym — Plac Wolności 14, oficyna.

Po wyznaczonym terminie odbędzie się lustracja środków lokomocji, właściciele zaś wozów, nieopatrzonych w numery na

rok 1928, będą pociągnięci do odpowiedzialności po myśli niżej wspomnianego artykułu.

Właściciele rowerów winni wykupić numery w terminie od dnia 2—go stycznia do dnia 1 kwietnia rb.

Winni niezarejestrowani posiadanych środków lokomocji podlegają w myśl art. 72 rozporządzenia karze grzywny do wysokości 500 złotych lub aresztu do 2—ch miesięcy, o ile dane przekroczenie nie podlega surowszemu przepisowi karnemu.

—o—

Ludzie bez pracy.

IŁOŚĆ BEZROBOTNYCH ZNOW WZROSŁA.

Na terenie Państwowego Urzędu Pośrednictwa Pracy w Łodzi Łódź powiaty: (Łódzki, łaski, łęczycki, sieradzki i brzeziński) w dniu 31—12 1927 r. było zarejestrowanych 22,910 w tym w samej Łodzi 16,938, w Pabjanicach 1,569, w Zduńskiej —Woli 609 w Zgierzu 2,115; w Tomaszowie Maz. 1,290, w Konstantynowie 210, w Aleksandrowie 69, w Rudzie—Pabjan. 111.

Z zasiłków korzystało w ubiegłym tygodniu 10,529, w tym 6,014 bezrobotnych brało zasiłki ustawowe z Funduszu Bezrobo-

cia i 4,515 bezrobotnych zasiłki doraźne ze Skarbu Państwa.

W samej Łodzi pobierało 7,332 bezrobotnych zasiłki z czego 4,263 z Funduszu Bezrobocia i 3,039 ze Skarbu Państwa. Pracowników umysłowych brało zasiłki 1,327 w tym ustawowych 235 i doraźnych 1,086. W ubiegłym tygodniu straciło pracę na terenie Łodzi 896 bezrobotnych, otrzymało pracę 296, wysłano do pracy 89. Urząd rozporządza 60 wolnymi miejscami dla robotników różnych zawodów.

TEATR ART. LITERACKI „GONG”.

Dziś, w dalszym ciągu ciesząca się rekordowym powodzeniem doskonała rewja świąteczna p. t. „Pali się” pióra J. Nela, W. Jastrzębca, J. Starskiego i dr. Pietraszka. Największym powodzeniem cieszą się sketsche „Business befor all” pióra Starskiego w koncercie wykonaniu p. p. Cz. Popielawskiej, S. Sielanskiego, i Cz. Skoniecznego. „Zbrodnia przeciw moralności” z gościem Gongu p. M. Chaveau na czele. „Jeszcze w Persji są haremy” z p. Talarico na czele, „Lolo” z Bociem Kamińskim i Choinka Łódzka w wykonaniu całego zespołu z p. p. Cz. Popielawską, S. Talarico, Z. Duranowską, G. Cybulskim, B. Kamińskim, A. Nowosielskim, i S. Siela-

skim na czele. Zapowiadają dowcipnie p. p. Cybulski i Laskowski. P. Cybulski zbiera hu-

czne oklaski za doskonałe numery solowe.

Dziś trzy przedstawienia o godz. 5,45, 7,45 i 10 wieczorem.

—o—

Przy cierpieniach nerek, chorobach moczowych, pęcherza moczowego i dolnego odcinka kiszek, naturalna woda gorzka „Franciszka Józefa” łagodzi i usuwa szybko gwałtowne bólesci przy wypróżnieniu. Doświadczenia szpitalne potwierdzają, że woda Franciszka-Józefa przez swoje, łagodzące ból, działanie nadaje się również dobrze dla osób starszych jak i dla młodzieży, nawet przy częstym stosowaniu. Zadać w aptek i drogeriach.

DZIESIĄTY KONCERT MISTRZOWSKI.

Przyjazd Leona Oborina, nagrodzonego najwyższą nagrodą na Konkursie im. Chopina i występ jego na dziesiątym abonamencie tym koncercie mistrzowskim wywołał zrozu-
miałe zainteresowanie wśród melomanów naszego miasta.

Artysta na program swego koncertu w Łodzi wybrał następujące utwory ze swego bogatego repertuaru: 3 preludia do chorągów organowych Bacha w opracowaniu Busoniego. Fantazję Schumana, 6 etiud op. 25, Barokarola oraz Polonez Fis-moll Chopina. W drugiej zaś części p. Oborin odtworzył Liszta II Spesializio, Sonet Petrarki Nr. 123, Au borde d'une source, Les loches de Geneve oraz Tarentella Venezia e Napoli. Jak widzimy program nad wyraz interesujący i imponujący. Koncert Oborina odbędzie się w nadchodzącą środę dnia 4 stycznia o godz. 8,30 wiecz.

KULT NAGOŚCI W TANCU.

Pod powyższym tytułem odbędą się dnia 6 i 9 stycznia 1928 r. dwa koncerty tańczone Claire Bauhoff (Hrabiny Zichy). To nazwisko mówi samo za siebie i jest już programem.

—o—

CYRK STANIEWSKICH

Al. Kościuszki 73

Cyrk Staniewskich w niczem nie ustępuje pierwszorzędnym cyrkom zagranicznym. Obecnie gości w naszym mieście, rozporządzając wybitnym zespołem artystycznym i niemiernie wydatnym doбором zwierząt.

Pomijając tańczące i kłaniające się konie, budzi wielki podziw tresura różnych zwierząt, które wykonywują najkarkołomniejsze ewolucje.

Ratujcie włosy 378

Nawet zupełnie łysi mogą odzyskać piękne włosy, używając balsamu na porost włosów, który zapobiega wypadaniu, niszczy łupież, usuwa swędzący niegłowy i pobudza do życia obumarłe cebulki włosów, również perfumy, mydła, pudry, wody kolońskie i inne kosmetyki krajowe i zagraniczne połączonych najniższych.

Do nabycia w Składzie Aptecznym

H. Hermalina, Piotrkowska 11.

UWAGA: najoryginalniejsze podarki

gwiazdkowe. =E

PRAWO I SĄD.**Wina i kara.****WYWROTOWCY ZOSTALI SKAZANI NA 1 ROK DO 3 LAT WIEZIENIA.**

Wczoraj w ostatnim dniu procesu sąd udzielił oskarżonym ostatniego słowa. Część z nich zrzekła się ostatniego słowa, pozostali zaś prosili o uniewinnienie.

Przy szczerze zapelnionej sali sąd przystępuje do odczytania wyroku. Kórego mową 19-letni Lejb Szperok skazany został na jeden pół roku twierdzy, 22-letni Haim Rotstajn, na 3 lata domu poprawy, 20-letni Dawid Gliksman na 3 lata domu poprawy, 20-letni Lejb Abram Schoel na 1 i pół roku twierdzy, 19-letni Mojżesz Szachter na 3 lata domu poprawy, 25-letni Stanisław Goliński na 3 lata domu poprawy, 19-letnia Ryfka Leder

man na 3 lata domu popr., 22-letnia Regina Zajdenfeld na 3 lata domu popr., 17-letni Józef Rubinowicz na 3 lata domu popr., 22-letni Józef Rozenowajg na 3 lata domu popr., 21-letni Perec Neuhaus na 3 lata domu popr., 20-letnia Szyfra Goldszlak na 1 i pół roku twierdzy, 20-letni Jakób Rumiany, 19-letni Dawid Krzepicki, 21-letni Haim Himelfarb, 20-letni Dawid Flum, 18-letni Izrael Mendel Lewin, 23-letnia Władysława Gajewska, 19-letni Abram Wajtman, 18-letni Mieczysław Baum 17-letni Eljasz Wajnberg, 19-letni Kiwa Berkowicz i 26-letnia Ewa Frontczak zostali skazani na jeden rok twierdzy każdy. (p)

Spekulacja giełdowa a prawo karne.**CO PRZEWIDUJE PROJEKT NOWEGO**

Perturbacje na giełdach, posiadające nieraz charakter spekulacji, wysuwają zagadnienie, jak na problemat spekulacji giełdowej zapatrzuje się prawodawca polski w projekcie nowego kodeksu karnego.

W spekulacji giełdowej, panoszącej się zresztą we wszystkich krajach, istnieją dwa groźne niebezpieczeństwa. Pierwsze polega na możliwości wciągnięcia do gry giełdowej osób nieletnich i nieorientujących się w istocie operacji giełdowych, które często kończą się ruiną majątkową. Drugie niebezpieczeństwo grozi wstrząśnieniami dla całego rynku pieniężnego w razie sztucznego podbicia na giełdzie kursów. To zjawisko obserwowaliśmy w pamiętnym okresie giełd obcych na szkodę marki polskiej.

Tamę ochronną przeciw dwóm powyższym niebezpieczeństwom zawiera prawo b. Kongresówki w postanowieniach obowiązującego rosyjskiego kodeksu karnego z 1903 r. Artykuł 262 wymienionej ustawy przewiduje karę więzienia do 1 roku za rozgłaszanie na giełdzie wieści fałszywej w celu wywołania wpływu na zawarcie umów giełdowych na giełdzie, iż wkrótce wybuchnie wojna, w celu wywołania pożądanej dla siebie zmiany kursów, winien ponieść karę więzienia.

Małoletnich i osoby wogóle nieorientujące się w istocie operacji przez nie zawieranych chroni artykuł 1611 § 1 tegoż kodeksu, który nakłada karę więzienia za świadome

POLSKIEGO KODEKSU KARNEGO.

wkłonienie osoby nieorientującej się w istocie zawieranej transakcji do zawarcia niekorzystnej umowy

Projekt polskiego kodeksu karnego, opracowany przez prof. W. Makowskiego, donosił tę materię zamieszcza w dziale XXIII, zatytułowanym: „Oszustwo i nieuczciwość majątkowa”. Z powyższego układu materji widać, iż projekt traktuje t. zw. przestępstwa giełdowe ze strony raczej prywatno-prawnych szkód majątkowych. Moment interesujący publicznego jest na drugim planie. Prawo b. Kongresówki natomiast przestępstwa rozpowszechnia fałszywych wieści na giełdzie lokuje w dziale „o pogwałceniu przepisów porządku publicznego”. Jest niewątpliwa różnica stanowisk, którą wypada zaakceptować. Nadto w projekcie polskim w stosunku do dzisiejszego prawa zachodzi jeszcze ta inowacja, że za składanie do spekulacji w celu własnego zysku odpowiadać może tylko makler, a więc nakłanianie kogoś nieorientującego się w istocie operacji giełdowych, przez osobę stojącą poza giełdą pozostanie według projektu czynem niekaralnym. Za nieuczciwą spekulację, czyli rozpowszechnianie na giełdzie wieści fałszywych, przewiduje projekt w art. 132 sankcję niewyższą od ustawy rosyjskiej z tem, iż narówni karane jest oddziaływanie na ceny przedmiotów pierwszej potrzeby.

A. S. P.

**Zarząd Telefonów Łódzkich
P. A. S. T.**

podaje do wiadomości p.n. Abonentów, że stoownie do Rozporządzenia p. Ministra Poczt i Telegrafów z dn. 24 grudnia 1927 roku o częściowej zmianie taryfy telefoncznej z dnia 15 czerwca 1927 r., obowiązującej na sieciach eksploatowanych przez Polską Akcyjną Spółkę Telefoniczną ogłoszonego w Dzienniku Ustaw R. P. z dnia 29 grudnia 1927 r. № 116 poz. 992 z dniem 1 stycznia 1928 roku.

1. Ustawa ta węg. za przyłączenie do centrali aparatu głównego wynosić będzie zł. 175
2. Ustawa ta węg. za rozmowy ponadkontygentowe w trzeciej kategorii abonamentu wynosić będzie za każdą rozmowę groszy 15.

3. Ustawa ta węg. za przekazanie przez abonenta aparatu telefonicznego wraz z lokalem mieszkalnym wynosić będzie zł. 25

Rozosale opłat pozostają bez zmiany

Konces. Kursy Kierowców Samochodowych W. Woyna Piotrkowska 111, telefon 49-11.

Zawodowe i amatorskie dla Panów i Pań.

6647

Oплата niska.

Dogodne warunki.

Kancelaria czynna od 9—19.

BRACIA P. M. SCHWALBE

85. PIOTRKOWSKA 85.

TELEFON 62-02.

Polecają następujące artykuły:

Krawaty	od 2.— do 22.—
Szale	od 3.— do 120.—
Chusteczki	od —.55 do 6.50
Koszule dzienne	od 16.— do 45.—
Skarpety	od 2.20 do 13.—
Pończochy	od 4.30 do 25.—
Rękawiczki	od 3.20 do 29.—
Pepege	od 22.— do 25.—
BOTY Treton	„ 32.— „ 35.50
Angielskie	„ 40.— „ 45.—

Parasole	od 18.— do 120.—
Torebki damskie z skóry	od 14.—
jedwab.	do 150.—
Portfele	od 8.50 do 60.—
Kurtki domowe	od 60.— do 120.—
Pyjamy	od 28.— do 135.—
Kapelusze męskie z firm	
— P. i B. Habig — Borsalino — Hükel —	
Mosant — Scotts —	
Kapelusze wełniane	od 16.— do 20.—

OBUWIE

DLA PAN

DLA PANOW

Lakiery	od 25.— do 55.—
Brokaty	od 30.— do 60.—

Lakiery	od 47.— do 72.—
Boxcalf	od 35.— do 68.—

Najtaniej i na **najdogodniejszych warunkach**
od **najwyt-** **MEBLE** **do najskrom-**
worniejszych **niejszych**

tylko w firmie

F. Nasielski GORNY ul. Rzgowska № 2,
LYNEK

ORZECZENIE NAUKOWE

Se sie badanie wykazaly ze

RIBULKI I GILZY DO PAPIELOSÓW

„ALTESSE” i „MOKKA”

z fabryki Altesse Wsła S. A. w Krakowie dorównują smakiem i jakością
najlepszym francuskim.

Blumenthal & Co.

*profesor i kierownik
z pami. chem. i analityczn.*

PATEFONY

PŁYTY

rowery

na raty

MASZYNY

DO SZYCIA

polecają

KACUSZKO i BORYSEWICZ, 6-go Sierpnia 3

AK JEST a nie inaczej, jeżeli chcesz mieć MEBLE

trwałe wytworne i tanio
zwróć się do znanej solidnej firmy

J. NASIELSKI

TYLKO PIOTRKOWSKA 9
FRONT 1-sze PIĘTRO. TELEFON 47-09

CENY NAJTANSZE!

WARUNKI NAJDOGODNIEJSZE!

Wielki wybór łóżek metalowych!

Już należy!!!
stosować jedyny i
wypróbowany śro-
dek na odmrożenie

FRIGOR
„MOTOR”
Zadać w aptekach
i skł. aptecznych.

Celem tego ogłoszenia jest zwrócić
uwagę na jedyne w naszym mieście
źródło mebli.

MEBLE

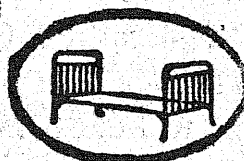
Wytworne
Trwałe
Dogodne warunki.

Markowicz i Nasielski

Piotrkowska 9

6209

Na dogodnych warunkach!!!

łóżka metalo-
we, wózki spacerowe
materace wysięcia-
ne, druciane oraz
do meblowych łóżek
podług miary „Patent”
umywalki oraz rowery ku-
puje się najtaniej

w składzie
fabrycznym „Dobropol” Łódź Piotrkowska 73
w podwórzu

Zarówki

Składy Elektrotechniczne
„ELEKTRO”
A. SZCZĘKACZ Zawadzka 16-a
poleca

Materiały
instalacyjne

Węgiel

Górnoślaski opałowy
poleca

„ELIBOR”

Sp. Akc.

„Ł. J. Borkowski”

Łódź, Kiłińska 70
tel. 173

Fabryka Pomp

F. PFEISS

ul. 6-go Sierpnia 13
tel. 41-12

Pracownia sukien i okryć damskich

Z. Oraczewskiej
mistrzyni Cechowej
Pomorska 23 m. 12
prawa oficyna III piętro
Wykonuje roboty solidnie i po
cenach przystępnych.
Pierwszorzędne modele.

Na raty i za gotówkę

Tylko można kupić u tapicera
A. Brzezińskiego Zielona 39 dojazd
tramwajem 17. Otomany, tapczany,
leżanki, materace, krzesła
dębowe różnych fasonów, wy-
konanie solidne. 7680-2

TAPETY

w wielkim wyborze po cenach
fabrycznych poleca Skład mat.,
piśm. i zabawek „URANIA” wł.
M. Lenga Zielona 15. 6631

fabryka iaster i papieru

J. CANDRYK

Łódź, Główna 11 m. podw.
Nijta Piotrkowska 255.

poleca trzema, talety, lustro w
szk. a dowolnych rozmiarów
Nikowanie wszelkich części
samochod., rowerowych dentyst
chirurgicznych. Uwaga: Lustro
za gotówkę i na raty na okres
4 miesięcy. Wierona wyśmien-
nie. 3767

Futra Futra

Celem udostępnienia Szan. Klijen-
teli nabycie a wyrobów futrzanych
na najbardziej dogodnych warun-
kach sprzedaje **gotowe**
futra męskie i damskie w
różnych gatunkach po wpłaceniu
zł. 100

na spł. 8-mio miesięczną

Skład Futur i Zakład Kuśnierski
J. Szwareman
Narutowicza 42 (Sklep front.)
Telefon 66-31

Tanio. Futra 6106

wszelkiego rodzaju w surowym i
Potowym stanie

I. Opalowski
Kiłińskiego Nr. 134 Tel. 54-95
Dojazd tramw. 4, 6, 10.

Na wypate!

obuwie
narcyfaktura
Galanieria
jeuab
Firanki
Kiełpowska 37
w podwórzu
Szkieł na miejscu
Gotowe Ubiory 9406

Wapno piechcińskie marmurowe, Cement, Gips
„Scipio”, Szamoty „Kiepacki”. Cegła, Dachówka,
Eternit, Papa, Posadzka, Glazura, Lepnik do po-
sadzki na zimno „Duroxyl”, Studzienki wodood-
pływowe „Oms”, zamiast dolów Chambeau,
Trzcina 6557

Poleca wyłączne przedstawicielstwo fabryk
Inż. JAN PĘDZICH
Warszawa, Zielna 30. Tel. 108-70.

Z PRAWAMI GIMNAZJÓW PAŃSTWOWYCH

Żeńskie Gimnazjum Tow. „KULTURA”

ul. Piotrkowska 85.

Zapisy uczennic na nowe półroczce przyjmuje sekre-
tariat od 27 b. m. codziennie od 10 rano do 1-
popołudniu. Oplata we wszystkich klasach 25 zło-
tych miesięcznie.

Dyrekcja koncertów: Alfred Strauch
Tel. 13-84

W ŚRODĘ, dnia 4 stycznia o g. 8.30 w.

Gra

W SALI FILHARMONII

Leon OBORIN

Nagrodzony pierwszą nagro-
dą na konkursie międzyna-
rodowym im. Chopina

PIĄTEK, dn. 6 stycznia o g. 8.30 wiecz.

Pierwszy koncert taneczny
genjalnej artystki-tancerki

Claire BAUROFF

(Hrabina Zichy)

p. t.

Kult nagości w tańcu.

Bilety na powyższe koncerty nabywać
można zawnazu w kasie Filharmonii
codziennie od g. 10.30 do 2-iej oraz od
g. 4-iej do 7-iej wiecz.

Helenów.

Od 6 do 8 stycznia 1928 r. włączni

IV Powszechna Wystawa
drobni, gołębi, królików
psów.

Otwarta od 9 rano do 8 wieczorem.

Miejsca zgłoszenia dla wystaw-
ców: 1) Biuro stow. Hodowców dro-
bni, Piotrkowska 243 codz. od 2-8 w.
2) Alfred Szepa, Rzgowska 10 (tel. 43-43,
3) drukarnia Milszewski i S-ka, Piotr-
kowska 111 (telefon 7-76. 6589

Gimnazjum Męskie

ALEKSEGO ZIMOWSKIEGO

w ŁÓDZI, ulica Boczna Nr. 5

podaje do wiadomości Szanownych Rodziców,
że egzaminy wstępne odbędą się w dniu 4-go
i 5-go stycznia 1928 roku. Podania wraz z do-
kumentami przyjmuje kancelaria gimnazjum.

Bandaż „ELASTA”

formuje nogi leczy zylaki i gruczoły
Bindy damskie

pooperacyjne, urabiające figure i inne
Wkładki

na płaskie stopy

Suspensorja wszelkiego rodzaju

dostać można w pracowni ortopedycznej
Łódź ul. Nawrot Nr. 38a - tamże usuwają
się najstarsze zaniedbane przepukliny
Firma istnieje od roku 1886 St. Lewiński

JASNIEJ SŁONCA

NAJLEPIEJ ZA ZAPRAWA DO PODŁÓG

ODWIEŻA ZNISZCZONE POSADZKI, LINOLEUM
I FARBUE MOMENTALNIE BIAŁE PODŁOGI
NA MAHOŃ LUB ORZECH CIEMNY.

PORADNIK DLA KUPUJĄCYCH.

Nr. 7.

OPRAWA OBRAZÓW I DEWOCJI:

T. Opieczyński Piotrkowska 261

ZAKŁAD ORTOPEDYCZNY:

Pasy przepuklinowe i paski brzuszne
Nawrot 38, Lewiński.

ZAKŁADY KAMIENIARSKIE:

Al. Klim, Brzezińska 114

ZAKŁADY KOWALSKIE:

Kręczkowski, Ogrodowa 9

T. Wiśniewski Radwańska 45.

Pietrz, Wólczańska 109.

FRYZJERZY:

M. Adamczyk Skierniewicka 11.

Staroński, Zamenhofs 11.

ZAKŁAD ZEGARMISTRZOWSKI:

Bańkowski Nawrot 63

SPRZEDAŻ RESZTEK:

Przybylska Wólczańska 62

PIEKARNIE:

Ewich, Konstancyńska 84

Suwalski Radwańska 35

SKLEP ZEGARMISTRZOWSKI—JUBILERSKI:

Jan Placek, Brzezińska 10 telefon 50—17.

MASARNIE:

Krygier Konstancyńska 84

J. Weński, Sienkiewicza 18

Marks Gdańska 152

Batus Zamenhofs 14.

Lubelski Skierniewicka 12

SKLEPY SPOŻYWCZE:

Kijańska Przejazd 70

Witt, Anny 22

Pogorzelski Hrabłowska 3.

Ruszkiewicz Karola 18.

RESTAURACJE:

Chmielewski Zielona 35.

SLUSARNIE MECHANICZNE:

Chmielewski, Anny 26.

Semmer Gdańska 142 (oraz rep. samoch.)

ZAKŁADY TAPICERSKO—DEKORACYJNE:

Luczak, Zamenhofs 2.

KWACIARNIA ARTYSTYCZNA:

Salwa Narutowicza 27.

ZAKŁADY KRAWIECKIE:

Stefan Kasiński, Napiórkowskiego 5.

PRACOWNIE SZEWEK:

Płoszajski, Wólczańska 151.

ZAKŁADY BLACHARSKIE:

Kopczyński, Juliusza 23.

LAKIERNIE:

J. Drynkowski, Sienkiewicza 56.

SKLEP SPOŻYWCZY:

Załoga Sporna 2

Majewski, Konstancyńska 22.

Drukarnia Akcydensowa Dziennika

„ROZWÓJ”

Łódź Al. Kościuszki 41.

Przyjmuje druki
wszelkiego rodzaju jak:

Ulotki, afisze, blankiety
firmowe, prospekty, broszurki
i t. p.

po cenach ściśle
skalkulowanych.

Dla prenumeratorów rabat

P. P. urzędnikom prywatnym
państwowym 10 proc. opusty

BANK

Przemysłowców Łódzkiej

Spółdzielnia z ogr. odp.

Rok założenia 1881.

Ewangelioleka Nr. 16

przyjmuje z oprocentowaniem:

Wkładów czeszczeńcowskich w Złoty
z wymówieniem i na każde żądanie.

Wkładów oszczędnościowych w Dolarach
i innych walutach obcych, zwrotne w Dolarach i t. p.

Załatwia wszelkie operacje bankowe

Bank Dewizowy.

Wynajem kasetek stalowych (Safes)

Poszukiwania ogłoszenia

nauczyciel wyczerpanie

Rutynowany nauczyciel przyspa
sabria do egzaminów nauczy-
cielskich i dla eksternów w za-
kresie ośmiu klas spec. polski,
łacina, matematyka i fizyka, 6-go
Sierpnia Nr. 14 w podwórzu.
7536—5

Zapewniam pracę na miejscu
Wyuczam: hafty maszynowe i
ręczne, białe, kolorowe, filet, to-
ledo, aplikację, wenecką robotę
malowania i liwierowania. Kaufma-
nowa Piotrkowska 18 pr. oficyna
I piętro, 7652—4

Nauczycielka (nauczyciel) przy-
rody z kwalifikacjami nauko-
wymi potrzebna na 6—10 godzin
tygodniowo. oraz doświadczona
wychowawczyni na godzin 30
Oferty sub „Przyroda” w adm.
pisma. 7684—3

Potrzebna nauczycielka na wieś
do lat 35 do 9 let. dziewczynki
wymagana dobra konwersacja
francuska i muzyka Oferty skła-
dać z warunkami fotografii i świa-
dectwami na a. res Opoczno „Roz-
wady Szymakowska 7647—2

Sprzedaz.

A! A! A! MEBLE Dywany
Łódzka metalowe o-
tomany, kozetki, tapczany klubo-
we fotele, krzesła wiedeńskie, w
dużym wyborze Najtaniej i najle-
piej kupić można za gotówkę i
na raty na bardzo dogodnych wa-
runkach Piotrkowska 116 I pię-
tro front tel. 21-61 w Wł. Romi-
szowskiego 6586—0

Obuwie, firanki, swetry, palt a
męskie bieliznę, ma-
nufaktury tanio na raty „Kredyt”
Nawrot 15 I p. 6366—1

SKLEP GALANTERYJNY MARJI
SZEMPIK poleca: Bieliznę
męską, trykoty, krawaty, skarpe-
tki ponczochy, rękawiczki, szelki,
gietry, szalik, parasolki Łódź
Główna 17 6802—2

Z powodu wyjazdu sprzedam
Zsklep kolonialno spożywczy
dobrze prosperujący wiadomość
Konstanty.owska 66 P. Szcześ-
niak 7584—9

Sprzedam jadalnię, piwiarnię.
S Lokal nadaje się na każdy in-
ny interes Kilińskiego 108 róg
Nawrot 7620—2

Sklep rzeźniczy do sprzedania
z całkowitem urządzeniem i
mieszkaniami wiad. na miejscu
R. gowska 139 7632—4

Filja Rzeźnicza z pięknym urze-
dzeniem i mieszkaniem do
sprzedania Wiadomość Brzozowa
18 Bończyk od 5—8 7624—5

Na raty i za gotówkę Zakład ta-
picerski B-ci Gabalów Nawrot
8. Poleca meble wyścielane oto-
many, fotele, tapczany, kozetki
i krzesła oraz przyjmujemy
wszelkie zamówienia i przerabia-
nia powyższych mebli, wykonanie
solidne i punktualne.
6653—2

Od zaraz sprzedam skłed z dwu
ma wystawami, dwa pokoje
z kuchnią na ul. Piotrkowskiej
Oferty do Rozwoju pod „Wys-
tawa” 7688—2

Specjalista butów wysokich Za-
menhofs 19 dla Policji dogod-
ne warunki 7690—1

Debny kredens, krzesła, stół,
otomane, łóżko, szafa, toaletę
sprzedam tanio Kilińskiego 116
m. 9. 7694—2

Do sprzedania połowa lub cały
dom murowany o 10 mieszka-
niach, przy ulicy Aleksandrow-
skiej za 7 tysięcy wiad. Traugutta
11 w restauracji 7670—3

Ubiory męskie, damskie, obu-
wie, swetry na wyplatę, Piotr-
kowska 37 III w. I p. 9496—3

Maszynka restauracyjna do gorą-
cych zakąsek do sprzedania
Wólczańska Nr. 99 Strojkowski
7683—2

Okazyjnie sprzedam krzesła stół
szafę łóżko, materace gardero-
bę otomane Sienkiewicza 59 m.
42 oficyna I p. II wejście
7692—3

Pianina nowe, używane, najta-
niej sprzedaje Chodkowski
Sienkiewicza 25. 7898—

Posady i prace

Potrzebna zdolna kamizelczarka
i uczenica do krawca Targowa
33 m. 38 7610—2

Służąca do wszystkiego inteli-
gentna do jednej osoby po-
trzebna Główna 17 m. 2
7614—2

Potrzebna służąca do dwóch o-
sób zaraz lubiąca porządek
Zamenhofs 19 m. 33 7604—2

Gospodni z dobrymi świadectwami
mi i z długoletnią praktyką
poszukuje pracy do majątku lub
do księdza Łaskawe oferty pro-
szę nadsyłać Administracji dla
„MM” 7564—4

Potrzebny pojedynczy człowiek
do gospodarstwa Napiórkow-
skiego 146 7676—2

Zdolny stolarz do stałej pracy
poszukujący przez slusarnię
mechaniczną Piotrkowska 44.
7702—2

Potrzebny tokarz wiad. zakład
slusarski Edmund Preiss 28 p.
St. K. niowskich 41 7674—2

Starszy inteligent, były pracow-
nik różn. ch konstytucji zagra-
niczne akademickie wykształcenie
przyjmie jakkolwiek zajęcie w
mysłowe ew. ntualnie prywatno-
domowe Oferty pod „Samotny”
7696—3

Potrzebna wykwalifikowana ha-
ficiarka do ręcznego haftu Ko-
nowa Nowomiejska 4. Ostatnie
wejście. 7704—2

Potrzebny chłopiec z uczciwej
rodziny na naukę zegarmi-
strzowską B. Kowalski Zegar-
mistrz Łódź, Zachodnia 29.
7707—2

Lokale i mieszkania

Plac z kantorem, szopami zaraz
odstąpię Wiadomość: biuro
„Argus” Kilińskiego 137
7600—5

Zagubione dokumenty

Kowalski Henryk zagubił kartę
wojskową wyd. w P.K.U. Łódź
7576—2

Wagner Ewa zagubiła paszport
pol. ki wyd. w Nowo-Kadom-
sku 7926—3

Kryszowski Teofil zagubił kartę
od paszportu wyd. z f-my I. K.
Poznański Ogrodowa 17

NOŚNE.

Uczciwa wdowa lub seperatka
od lat 45 znajdzie schronienie
ul. Główna L. 37 m. 73.
7668—2

Poszukuje współnika lub współ-
niczkę do sklepu żelaznego
Wiadomość Wólczańska 99 Straj-
kowski. 7700—2

MAJSTER ODLEWNICZY

(GISSER)
do samodzielnego prowadzenia
odlewni żelaza poszukiwany z
referencjami i życiorysem skła-
dać do biura ogłoszeń S. Fuchs
Piotrkowska 50 sub „Odlewnik”

Sprzedam

sumę hipoteczną
na pierwszy numer 9 ty-
sięcy za 6 tysięcy złotych
Oferty pod „Suma” do ad.
„Rozwoju”. 3648

CENA OGŁOSZEŃ: Przed tekstem 30 gr. w tekście 30 gr. za tekstem 5 gr.; zwykłe 7 gr.; wśród drobnych 10 i nekrologi 25 gr. komunikaty 25 gr. w
wiersz milimetry lub jego miejsce. Drobne ogłoszenia bezterminowe 5 gr. za wyraz. Litera 50 gr.; najmniejsze ogłoszenie 50 gr. Drobne ponad 20 wyraz-
zów — wyraz 10 gr. Ogłoszenia zamiejscowe 50 proc. drożej, zagr. 100 proc. Stronice
Akcydensowe i fantazyjne ogłoszenia 50 proc. drożej Artykuły bez oznaczenia bo-
zej po 6-aj 50 proc. Za terminowe wychodzenie ogłoszeń administracja nie odpow-
bez uprzedniego zawiadomienia. Rozwój można zamawiać w Zgierzu u p. La-
Adr w „Rozwoju” 2.

Redaktor naczelny i wydawca: Lud. T. Czaplewski

Redaktor: 2.

Redaktor odpowiedzialny: Edmund Bartoszek

WIMBP
im.
J. P.
w łodzi

„ROZWÓJ”

NASZ DODATEK ILUSTROWANY

NIEDZIELA, 1 STYCZNIA 1928 r.

SANECZKOWANIE

Zabawy na śniegu w „Agrikoli” warszawskiej.

W grudniu Finlandja obchodziła 10-ciolecie swej niepodległości. W Warszawie poselstwo finlandzkie uroczystie święciło tę rocznicę.

I-104923/03

Otwarcie linii tramwajowej do fortu Dąbrowskiego. Prezydent St. M. Warszawy p. Słomiński przecina wstęgę.

Królowa Jugosławji w końcu bieżącego miesiąca oczekuje następcy tronu.

Odsłonięcie pomnika ku czci s. p. Marji Paszkowskiej.

P. Von Hammele komisarz Ligi Narodów w Gdańsku, po konferencji z p. Ministrem Przemysłu i Handlu opuszcza gmach ministerstwa.

Kuchnia.

Miejski przytułek dla starców w Ostrowie Wlkp.

Starcy przy obiedzie.

Dział haftu i szycia białej.

Dział modniarski i czapkarski.

Dział haftu ozdobnego.

Dzieci p. Arnaud, urzędnika francuskiego w Maroku, były porwane przez bandytów. Po wymuszeniu wielkiego okupu od rodziców, bandyci odesłali dziewczynki.

Niezwyczajnie w klimacie Francji mrozy, dochodzące do 12 stopni, dały się bardzo weznaki Paryżanom.

Z okna 20-piętrowego drapacza nieba w New Yorku matka spuszcza swym dzieciom śniadanie na dół na sznureczku.

Korzystając z mroźnej pogody żołnierze garnizonu paryskiego rozpoczęli naukę jazdy na łyżwach.

Królowa moda znajduje swe podarki i na niebotycznych szczytach Alp. Oto sportmenka w oryginalnym kostiumie narciarskim.

Scena z życia Kabokli brazylijskich.

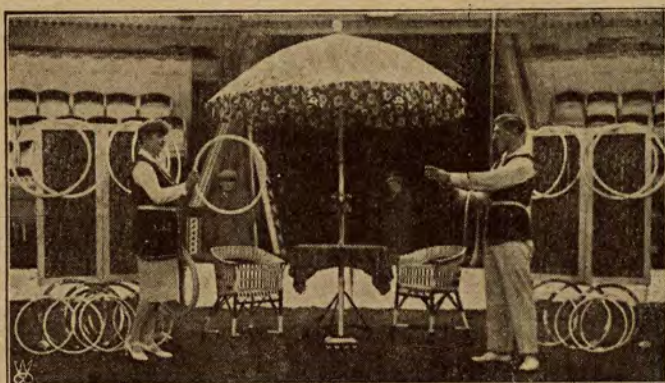

Nocleg bezdomnych dzieci w piwnicach Moskwy i podział dziennych zarobków.

Z Cyrku Warszawskiego

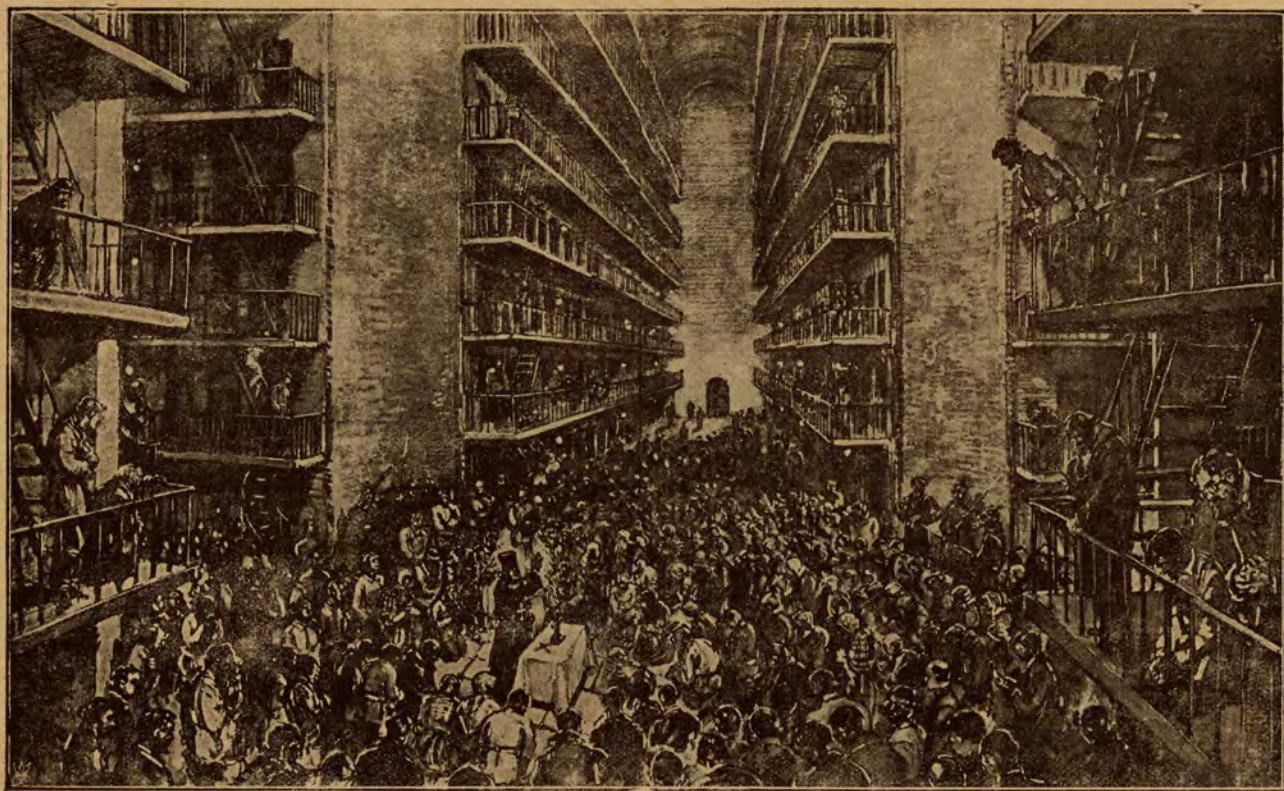
P. Mroczkowski zbiera oklaski za wyższą tresurę szóstki koni.

Efektowny popis żonglerski z obręczami.

Robi i Reni Cimsa, para żonglerów.

Wbrew propagandzie sowieckiej, religijność w Rosji rozwija się coraz bardziej. „Władza” dopatruje się w tym rewolucji.

W amerykańskich żłobkach śpiewają dzieciom kolysanki przez radio.

Kotka, karmiąca osierocone przez matkę szczenięta.

Komendant więzienia dla „przestępców politycznych” kobieta, odbiera aresztanta od chińskiego oddziału.

Mała chińska pagoda, mająca około 1000 lat została wystawiona, jako okaz, na wystawie w San Francisco.

Najnowsze modele pyjamy.

WIEDZA DLA WSZYSTKICH!

Wszystkim czytelnikom „Naszego Dodatku Ilustrowanego” do każdej zamówionej książki dodajemy drugą, ciekawą i pożyteczną książkę darmo. Za miast jedną — dwie, dwóch — trzy i t. d.

SZYLLER-SZKOLNIK: „Hypnotyzm! Sugestia! Telepatja!” „Siła nasza wewnątrz nas”. Czy chcesz być silnym, energicznym? Chcesz aby inni słuchali twojej woli? Chcesz władze wielką tajemniczą siłą? Podręcznik słynnego hypnotyzera Szyllera-Szkolnika. Zawiera 90 rozdziałów: historia hypnotyzmu. Jakim powinien być hypnotyzer. Jakie winno być medium. Magnetyczny rozwój oszu. Autosugestia. Wpływ hypnotyzera na medium. Sugestia podczas snu. Sugestia na jawie. Obudzenie medium. Odgadywanie myśli. Powodzenie w miłości. Leczenie wszelkich azogów. Zł. 7. W pięknej, mocnej oprawie. Zł. 9.

ST. A. WOTOWSKI: Wielka księga cudów i tajemnic. „Czarna i Biała Magia”. Cudotwórcy, mistrzowie i adepci wiedzy tajemnej wszystkich czasów i epok. Ich tajemne praktyki, zaklęcia i recepty. Oczarowania miłośne. — Z portretem autora i z wielu ilustracjami w tekście. Cena zł. 4, w ozdobnej oprawie Zł. 5.50.

SZYLLER-SZKOLNIK: „Zwycięstwo w miłości”. Jak zdobyć miłość ukochanej osoby. Czary, amulety i talizmany starożytności i wieków średnich. Cenne wskazówki, rady i uwagi. Zł. 2.—

PR. SZMURŁO: „Świat nadzmysłowy i metody jego badania”. Treść: Zdolności nadnormalne, zjawiska nadmysłowe i nadwrażliwość. Omyłność myślowa. Mediumizm. Jasnowidzenie, psychometria, spotęgowanie wrażliwości, fakiryzm i hypnotyzm. Metody badania pośrednie i bezpośrednie. Intuicja, i t. d. Drugie, poprawione i skorygowane wydanie. Zł. 1.—

SZYLLER-SZKOLNIK: „Mnemonika”. Mistrzostwo pamięci. Sztuka wyrobienia doskonałej pamięci. Używaniu rozróżnienia, spotęgowanie woli, przesyłanie listów, wzmacnianie zdolności umysłowych. Podręcznik praktyczny. Zł. 2.—

ST. WOTOWSKI: Tajemnice tysiąca i tysięcy. Praca naukowa obejmująca całokształt wiedzy esoterycznej i odświeżająca rąbek zagadnienia tysiąca posagrowego. W śladu rozdziałach. Zł. 1.50.

DR. S. BREYER: „Wielki lekarz domowy”. Nauka o zdrowiu. Przyczyny, objawy i leczenie wszelkich chorób zwykłych domowymi środkami, trawami i sposobami medycznymi. Mnóstwo ilustracji i rysunków. — Cenne wskazówki, jak zachować młodość, piękność i zdrowie. Wielka księga w bogatej, płóciennej oprawie. Zł. 10.—

DR. A. KORAB-KORABIEWICZ: „Choroby weneryczne”. Uleczalność syfilisu i innych chorób wenerycznych. Jak zapobiegać zarażeniu się. Podręcznik praktyczny dla mężczyzn i kobiet. Zł. 1.—

DR. CZ. PENDO: „Zwiesz poradnik dla młodych matek”. Treść: Maternostwo, ślasy, płodność, m. od, nieplodność. Sekretne sposoby małżeńskie. Fliegowanie niemowląt i t. p. Zł. 2.—

DR. HROMUS: „Wielki słownik lekarzy”. Opis i leczenie chorób z podaniem ich sprawy i zastosowania. Z tablicami kolorowymi i drzeworytami. Zł. 10.—

PROF. WETERYNARJI HENRYK SZMIDT: „Nasza weterynaryja”. Wielki podręcznik dla wszystkich. W 9-ciu rozdziałach z 100 rysunkami. Użytkowa, rozpraszająca, zapobiegająca i leczenia wszelkich chorób koni, bydła, owiec, świń, kóz, psów, kotów i wszelkiego rodzaju drobiu. Cena tylko Zł. 7.—

P. OWCZYŃSKA: „Zdrowa, higieniczna, oszczędna kuchnia”. Najlepszy prezent dla młodych gospodyń. Ty, ślasy najnowszych sposobów gotowania smacznych, zdrowych, oszczędnych obiadów. Fleczenie legumina, ślasy, m. surków, bułek, tortów, smażenie konfitur, soków, marmelad, sporządzanie kompotów, lodów, wódek chłodzących. 4 zł. — w dobrej oprawie Zł. 5.—

PROF. ST. A. WOTOWSKI: „Złoty poradnik”. Treść: Alchemia i lechazkowie cesarzowej Katarzyny II. Treść alchemiczna ciekawa. Tylko dla dorosłych. Zł. 1.50.

PAUL BOURGET: „Zasdrość w miłości”. Zasdrość umysłowa. Zasdrość serca. Zasdrość a miłość. Powód i istota zasdrości. Liczne przykłady. Z 26 wydania przełożył dr. Orski. Wydanie estetyczne — miniatury. Zł. 1

WEININGER: „Tajemnice kobiet i mężczyzn”. Myśl i spostrzeżenia tego genialnego o do wzajemnych stosunków płci obaja. Zł. 1.

PROF. ST. WOTOWSKI: „Miłość a kłamstwo” i „Samobójstwo” w jednej książce. Treść: Kłamstwo mężczyzn i kobiety. Kiedy kłamstwo jest konieczne. Kobiety domniemane. Słynni uwodziciele. Miłość — to wielkie kłamstwo. — Czy samobójstwo jest bohaterstwem — czy przestępstwem. Kluby i ligi samobójców. Miłość a samobójstwo. Najślawniejsze przykłady. Obłąd i samobójstwo. Samobójstwo, a okultyzm. Co sądzi o samobójstwie? Samobójcy? Epidemia samobójstw. Zł. 2.—

Wydawnictwo i Redakcja „ŚWIT”
Warszawa, Nowowiejska 52, m. 6.

Konto P. K. O. 12454.

Ogłoszenie wyciąć i dołączyć do listu.

NAPISZ DO MNIE!

Jeżeli Ci brak energii, równowagi, jeżeli cierpisz moralnie i nie znasz wyjścia, napisz do mnie psycho-grafologa Szyllera-Szkolnika autora prac naukowych, redaktora pisma „Świt” Wiedza tajemna. Nadeślij charakter pisma swój, lub zainteresowanej osoby, zakomunikuj imię, rok i miesiąc

urodzenia, otrzymasz odemnie szczegółową analizę charakteru, określenie zalet, wad, zdolności i przeznaczenia, jak również odpowiedzi na szerzej zadane pytania. Los Twój zależy nie tylko od Twoich zdolności i czynów, lecz i od ludzi, z którymi się łączysz! Nie licz się z tym, co ludzie śl i głupi mówią i piszą o mnie, gdyż ludzie ci nigdy osobiście mnie nie znali i nie korzystali z moich rad, lecz weź pod uwagę posiadane przezemnie protokoły i odezwy Towarzystwa Naukowych Warszawy, najwybitniejszych powag świata lekarskiego i poważnej prasy. Wszystkim Czytelnikom „Naszego Dodatku Ilustrowanego” analizę wysyłam za miast 5.—, tylko za 2 zł. Osobiście przyjmuję od godz. 12—2 i 8—7 wiecz. Adresuj do mnie: Warszawa, Szyller-Szkolnik, Redakcja „Świt”, ul. Nowowiejska 52, mieszk. 6.

Zeszyt pisma „Świt” Wiedza Tajemna, oraz katalog niezwykle ciekawej treści książek, wysyłam gratis, na przyszłość załączyc znaczek pocztowy. Niniejsze ogłoszenie wyciąć i załączyc do listu.